

An Roinn Oideachais
agus Scileanna
Department of
Education and Skills

Plean Freagartha COVID-19 le haghaidh Athoscáilt Shábháilte Inbhuanaithe Iar-bhunscoileanna

27 Iúil 2020

Clár Ábhar

- 1) Réamhrá
- 2) Cad is Plean Freagartha COVID-19 Scoile ann?
- 3) Polasaí COVID-19 na Scoile
- 4) Pleanáil agus Ullmhú don Fhilleadh ar an Scoil
  - 4.1) Oiliúint Ionduchtúcháin
  - 4.2) Nós Imeachta um Fhilleadh ar An Obair
  - 4.3) Príomhionadaí na nOibrithe
  - 4.4) Comharthaí le haghaidh Taispeána
  - 4.5) Athruithe a dhéanamh ar leagan amach na scoile
  - 4.6) Measúnú Sábháilteachta agus Riosca a Nuashonrú
  - 4.7) Rochtain ar an Scoil agus Log Teagmhála
- 5) Bearta Rialaithe – Chun tabhairt isteach agus scaipeadh COVID-19 i Scoileanna a Chosc
  - 5.1) Bíodh Comharthaí COVID-19 ar eolas agat
  - 5.2) Sláinteachas Riospráide
  - 5.3) Sláinteachas Lámh
  - 5.4) Scaradh Fisiciúil
  - 5.5) Úsáid TCP i Scoileanna
- 6) Tionchar COVID-19 ar ghníomhaíochtaí scoile áirithe
- 7) Sláinteachas agus Glantachán sa Scoil
- 8) Déileáil le cás amhrasta
- 9) Dualgais na Foirne
- 10) Bainistíocht Neamhláithreachta
- 11) An Clár Cúnaimh agus Folláine d’Fhostaithe

Is doiciméad beo é seo agus féadfar é a athbhreithniú agus a leasú chun treoir nua ó www.Gov.ie, www.dbei.ie, www.hse.ie, www.hpsc.ie, www.hsa.ie; www.education.ie a chur san áireamh, é seo nó comhaontuithe le comhpháirtithe oideachais de réir mar is cuí do iar-bhunscoileanna.

Aguisíní

- Aguisín 1 Teimpléad i gcomhair Ráiteas Polasaí Scoile COVID-19
- Aguisín 2 Ceistneoir COVID-19 Roimh Fhilleadh ar an Obair
- Aguisín 3 Príomhionadaí na nOibrithe
- Aguisín 4 Measúnú Riosca
- Aguisín 5 Loga Rianú Teagmhála
- Aguisín 6 Seicliosta do Bhainisteoirí Scoile
- Aguisín 7 Seicliosta chun déileáil le Cás Amhrasta COVID-19
- Aguisín 8 Seicliosta do Phríomhionadaí na nOibrithe
- Aguisín 9 Seicliosta don Ghlantachán

1) Réamhrá

D'fhoilsigh an tAire Oideachais "An Treochlár don Fhilleadh Iomlán ar Scoil" ar an 27ú Iúil. Leagtar amach ann cén dealramh a bheidh ar fheidhmiú scoileanna agus an réimse tacaíochtaí a bheidh ar fáil i gcomhthéacs COVID-19.

Forbraíodh é de réir na comhairle sláinte poiblí a d'eisigh an tIonad Faireachais um Chosaint Sláinte (HPSC) agus i gcomhréir leis na "Prótacail Um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte" a d'fhorbair an Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta agus an Roinn Sláinte le doiciméid treorach a chuir an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta (HSA) ar fáil. Ní mór plean freagartha COVID-19 a bheith ag gach ionad oibre. Chomh maith le bheith ina n-áiteanna foghlama, is áiteanna oibre iad scoileanna freisin. Leagtar amach sa doiciméad seo an t-eolas nach mór d'iar-bhunscoileanna a bheith acu chun Plean Freagartha COVID-19 Scoile a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear polasaí COVID-19, príomhionadaí/ionadaithe na n-oibrithe (LWR) agus próiseas chun déileáil le cás amhrasta COVID-19.

Is é cuspóir don doiciméid seo treoir shoiléir agus chabhair a chur ar fáil d'oibriú sábháilte iar-bhunscoileanna trí COVID-19 a chosc, a bhrath go luath agus a choimeád faoi smacht. Tugtar ann príomhtheachtaireachtaí chun baol COVID-19 a íoslaghdú don bhfoireann, do scoláirí, do theaghlaigh agus don phobal i gcoitinne agus ag an am céanna aitheantas a thabhairt don tábhacht a bhaineann le hoideachas ar mhaithe le sláinte agus folláine na scoláirí agus na sochaí ina iomláine.

Sa doiciméad seo díreann ar na céimeanna praiticiúla is féidir a ghlacadh in iar-bhunscoileanna chun an baol ionfhabhtaithe a íoslaghdú agus ag an am céanna a aithint nach bhfuil aon ghníomhaíocht idirphearsanta ann nach mbaineann aon bhaol léi go dtarchuirfí ionfhabhtú am ar bith. Tacaíonn an chomhairle sláinte poiblí a sholáthraíonn an Lárionad Faire um Chosaint Sláinte (HPSC) leis na doiciméid agus na teimpléid sa leabhrán seo chun scoileanna agus áiseanna oideachais a athoscáil go sábháilte. Is féidir sonraí na comhairle sin a fháil anseo

<https://www.education.ie/en/covid-19/interim-recommendations-for-the-reopening-of-schools-and-educational-facilities.pdf> (cinntigh go bhfuil an nasc seo i gceart)

Ceann de na príomhdhúshláin is ea cothromaíocht a bhaint amach idir an gá atá le leibhéal aire praiticiúil ciallmhar agus an gá le timpeallacht thacúil a chur ar fáil don

teagasc agus don fhoghlaim. Aithnítear sa doiciméad seo na céimeanna is féidir le scoileanna a ghlacadh chun gach rud praiticiúil a dhéanamh chun a sheachaint go dtabharfaí COVID-19 isteach sa scoil agus na céimeanna is féidir a ghlacadh chun an dóchúlacht go scaipfí laistigh den scoil féin é a laghdú sa chás go dtabharfaí COVID-19 isteach sa scoil.

D'oibrigh an Roinn go dian leis na comhpháirtithe oideachais chun pleananna, comhairle, prótacail agus treoir chomhsheasmhacha a fhorbairt do scoileanna, lena n-áirítear Plean Freagartha COVID-19 Scoile. Tá sraith cáipéisí ar fáil chun tacú le scoileanna athoscailt go sábháilte agus go hiomlán lena n-áirítear treoir maidir le foghlaim, clár scoile agus folláine don scoilbhliain 2020/21. Tá eolas ann freisin ar mhaoiniú, ar sholáthar foirne agus ar acmhainní do scoileanna chun tacú le bearta COVID-19. Moltar do scoileanna eolas a chur ar na doiciméid seo. Beidh na doiciméid go léir ar fáil ag [gov.ie/backtoschool](https://www.gov.ie/backtoschool)

Ina theannta sin, tá plean cumarsáide ag an Roinn d'athoscailt scoileanna a dhíríonn ar a chinntiú go mbeidh an t-eolas ábhartha ag scoileanna, pobail scoile agus gach páirtí leasmhar chun tacú le hathoscailt agus le feidhmiú leanúnach scoileanna. Tá fócas ar leith ar thacaíocht a thabhairt do thuismitheoirí agus do scoláirí trí úsáid chuí a bhaint as bealaí meán, trí scoileanna iad féin agus ar [gov.ie](https://www.gov.ie)

2) Cad is Plean Freagartha COVID-19 ann?

Tá Plean Freagartha Covid-19 deartha chun tacú leis an bhfoireann agus leis an mBord Bainistíochta/Bord Oiliúna agus Oideachais (BOO) chun bearta a chur i bhfeidhm atá dírithe ar scaipeadh Covid-19 a chosc i dtimpeallacht na scoile.

Sonraítear sa Phlean Freagartha Covid-19 na polasaithe agus na cleachtais is gá do scoil a bheith aici chun Prótocal an Rialtais um *'Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte* agus plean na Roinne Oideachais um athoscáilt Scoileanna a chomhlíonadh a mbeidh de chuspóir acu tabhairt isteach agus scaipeadh Covid-19 i dtimpeallacht na scoile a chosc.

Tá sé tábhachtach go mbeidh atosú teagaisc agus foghlama scoilbhunaithe agus athoscáilt scoileanna ag teacht leis an gcomhairle agus na doiciméid treorach maidir le sláinte poiblí a d'ullmhaigh an Roinn. Laghdaíonn sé sin an riosca do scoláirí, don bhfoireann agus do dhaoine eile. Tacaíonn an plean freagartha le hathoscáilt inbhuanaithe na scoileanna inarb é an phríomhchuspóir sláinte na foirne agus na scoláirí a chosaint agus riachtanais oideachais agus forbartha na bpáistí sa scoil á gcur chun cinn ag an am céanna. Is doiciméad beo é an plean freagartha COVID-19 agus déanfar é a nuashonrú de réir na comhairle sláinte poiblí agus aon chomhaontú ábhartha eile le comhpháirtithe oideachais de réir mar is cuí do iar-bhunscoileanna.

I gcomhréir leis an bPrótocal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte, tá cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibritheach comhroinnte idir an mBord Bainistíochta/BOO, an fhoireann, na scoláirí agus na tuismitheoirí fíorthábhachtach chun gur féidir filleadh ar an obair go sábháilte agus go leanúnach, agus chun gur féidir scoileanna a athoscáilt.

Tá cúnamh agus comhoibriú na foirne, na scoláirí, na dtuismitheoirí, na gconraitheoirí agus na gcuairteoirí go léir ríthábhachtach chun go n-éireoidh leis an bplean.

Tabhair ar Aird: Is doiciméad beo oibre é an plean agus d'fhéadfaí athbhreithniú a dhéanamh air agus é a leasú chun treoir nua ó www.Gov.ie, www.dbei.ie, www.hse.ie, www.hpsc.ie, www.hsa.ie; www.education.ie; a chur san áireamh;

Déantar gach iarracht cruinneas na faisnéise a chuirtear ar fáil sa doiciméad seo a chinntiú. Mar sin féin, má aithnítear earráidí nó easnaimh, cuir in iúl dúinn iad ionas gur féidir bearta iomchuí a dhéanamh chun iad a cheartú.

3) Polasaí COVID-19 na Scoile

Leagtar amach i bpolasaí COVID-19 tiomantas na scoile an plean a chur i bhfeidhm agus cabhrú chun scaipeadh an víris a chosc. Síneoidh an cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta agus an príomhoide an polasaí agus cuirfidh siad dáta leis, agus díreofar aird na foirne, na scoláirí, na dtuismitheoirí agus aird daoine eile air. Ní mór polasaí COVID-19 a bheith i bhfeidhm ag scoileanna sula n-osclófar scoileanna don scoilbhliain 2020/21. Tá teimpléad polasaí COVID-19 Scoile ar fáil ag **Aguisín 1**.

4) Pleanáil agus Ullmhú le haghaidh Filleadh ar Scoil

Tá sé mar aidhm ag an mBord Bainistíochta/BOO atosú teagaisc agus foghlama scoile agus fillleadh na foirne ar an láthair oibre a éascú. Ní mór fillleadh ar an áit oibre go sábháilte agus ní mór cloí go docht leis an gcomhairle sláinte poiblí agus le haon treoir a d'eisigh an Roinn Oideachais.

Tá sonraí maidir le hathoscailt shábháilte na scoileanna agus na rialuithe is infheidhme leagtha amach sa doiciméad seo.

Sula n-osclófar scoileanna don scoilbhliain 2020/21 beidh ar gach scoil próisis a bheith i bhfeidhm aici a mbeidh an méid seo a leanas san áireamh iontu:

- Slite chun coinneáil bord ar bord le comhairle sláinte poiblí, le hathruithe ar aon phleananna Rialtais maidir le hathoscailt shábháilte na sochaí agus le nuashonruithe de chuid na Roinne Oideachais;
- Slite chun an t-eolas seo a chur ar aghaidh go tráthúil chuig an bhfoireann, scoláirí, tuismitheoirí agus daoine eile de réir mar is gá;
- Cinntithe go bhfuil athbhreithniú déanta ag an bhfoireann ar na hábhair oiliúna a chuireann an Roinn Oideachais ar fáil (**sonraí ag Cuid 4.1**);
- Rochtain curtha ar fáil don bhfoireann ar an bhfoirm um Fhilleadh ar an Obair (**sonraí ag Cuid 4.2**);
- Príomhionadaí na n-oibrithe a bheith aitheanta (**sonraí ag Cuid 4.3**);
- Póstaer agus comharthaí eile curtha ar taispeáint chun cosc a chur ar thabhairt isteach agus scaipeadh COVID-19 (**sonraí ag Cuid 4.4**);

- Na hathruithe riachtanacha ar leagan amach na scoile a bheith déanta chun tacú le hathdhearadh seomraí ranga a thacóidh le scaradh fisiciúil (**sonraí ag Cuid 4.5**);
- Tranglam nach bhfuil gá leis a bheith bainte chun glanadh leanúnach na scoile a éascú ach glac san áireamh an tábhacht a bhaineann le hábhair oideachais a bheith ann chun timpeallacht spreagúil foghlama a chruthú;
- An measúnú riosca sláinte agus sábháilteachta a bheith curtha cothrom le dáta (**sonraí ag Cuid 4.6**);
- Socruithe riachtanacha a bheith déanta chun rochtain ar an scoil a shrianadh agus taifid teagmhálacha leis an scoil a choinneáil (**sonraí ag 4.7**);
- Athbhreithniú a bheith déanta ar fhoirgnimh na scoile chun an méid seo a leanas a sheiceáil:
  - An bhfuil gá leis an gcóras uisce a shruthlú ag na poill éalaithe tar éis úsáide ísil chun galar Legionella a chosc;
  - An bhfuil trealamh scoile agus aeráil mheicniúil seiceáilte d'fhéachaint an bhfuil aon chomharthaí meathlaithe nó damáiste air sula n-úsáidtear arís é;
  - Cuirtear tús le bailiúcháin araidí agus seirbhísí riachtanacha eile arís.

Tá seicliostaí ar fáil chun cabhrú le scoileanna maidir leis na sonraí a theastaíonn le haghaidh na socruithe seo in aguisíní an phlean seo.

4.1) Oiliúint Ionduchtúcháin

Tabharfaidh an fhoireann ar fad faoi Oiliúint Ionduchtúcháin COVID-19 agus críochnóidh siad í sula bhfillfidh siad ar fhoirgneamh na scoile. Is é is aidhm don oiliúint sin a chinntiú go mbeidh eolas agus tuiscint iomlán ag an bhfoireann ar na nithe seo a leanas:

- Comhairle agus treoir is déanaí maidir le sláinte phoiblí
- Comharthaí Covid-19
- Cad atá le déanamh má thagann comharthaí Covid-19 ar bhall foirne nó ar scoláire agus iad ar scoil
- Breac-chuntas ar an bplean freagartha Covid-19

Coimeádfar an fhoireann go hiomlán ar an eolas faoi na bearta rialaithe atá i bhfeidhm sa scoil agus faoina ndualgais agus a bhfreagrachtaí maidir le scaipeadh COVID-19 a

chosc agus déanfar iad a nuashonrú le haon athruithe ar na bearta rialaithe nó ar an treoir atá ar fáil ó na húdarais sláinte poiblí.

Más rud é nach bhfuil ball foirne cinnte faoi ghné ar bith den Plean Freagartha COVID-19, na bearta rialaithe a ghabhann leis nó faoina c(h)uid dualgas ba cheart dó/di/di treoir a lorg láithreach ón bPríomhoide a fhaigheann tacaíocht sa ról seo ón mBord Bainistíochta/BOO.

Tabhair ar Aird: Tá Oiliúint Ionduchtúcháin maidir le hathoscailt scoileanna sa scoilbhliain nua á forbairt ag an Roinn. Cuirfear é seo ar fáil do gach scoil agus ball foirne roimh athoscailt na scoile

Beidh sonraí na hoiliúna ag an nasc seo a luaite a bheidh sí ar fail [gov.ie/backtoschool](https://www.gov.ie/backtoschool)

Tarlóidh feachtas náisiúnta faisnéise chun tacú le tuismitheoirí agus le scoláirí roimh athoscailt scoileanna ar shaincheisteanna ar nós feasacht COVID-19 agus chun cabhrú leis an mbaol go dtabharfar isteach agus go scaipfear an víreas i scoileanna a íoslaghdú.

4.2) Nós Imeachta um Fhilleadh ar an Obair

Chun fillleadh ar an ionad oibre, ní mór don bhfoireann foirm **Um Fhilleadh ar an Obair** a chomhlánú. Tá sí ar fáil go leictreonach nó ón bpríomhoide. Tá cóip chrua ceangailte freisin ag **Aguisín 2**.

Ba chóir foirm RTW a chomhlánú agus a chur ar ais **3 lá** sula bhfillfidh tú ar an obair.

Ar an bhfoirm, agus í comhlánaithe agat, a fháil, soláthróidh an príomhoide na rudaí seo a leanas: sonraí faoin **Oiliúint Ionduchtúcháin** tá le críochnú ag an bhfoireann sula bhfillfidh siad ar an láthair oibre agus sonraí faoi aon bhearta sláinte agus sábháilteachta breise atá i bhfeidhm sa scoil chun fillleadh an bhaill foirne ar an scoil a éascú.

Tá roinnt ball foirne scoile nach mbeidh in ann fillleadh ar scoil, b'fhéidir. De réir na dtreoirí sláinte poiblí reatha tá na daoine seo aitheanta mar dhaoine a bhaineann le grúpaí a shainmhínítear mar grúpaí atá **i bhfíorbhaol**.

Daoine i bhfíorbhaol (thar a bheith leochaileach):

Cuimsítear na daoine seo a leanas ar liosta na ndaoine i bhfíorbhaol:

- os cionn 70 bliain d'aois– fiú más aclaí agus go maith atá siad
- má bhí trasphlandú orgáin acu
- má tá siad ag dul faoi cheimiteiripe ghníomhach i gcoinne aílse
- má tá siad ag dul faoi radaiteiripe radacach i gcoinne aílse na scamhóg
- má tá aílse na fola nó smeara ar nós leaicéime, liomfóma nó mialóma orthu, ag céim ar bith den chóireáil
- má tá imdhíon-teiripe nó cóireálacha leanúnacha antasubstainte eile i gcoinne aílse ar siúl acu
- má tá cóireálacha aílse spriocdhírthe eile acu a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar an gcóras imdhíonachta, amhail coscairí cionáis próitéine nó coscairí PARP
- má bhí trasphlanduithe smeara nó gascheall acu le 6 mhí anuas, nó má tá siad fós ag glacadh drugaí imdhíon-sochta
- má tá drochbhail riospráide thromchúiseach orthu lena n-áirítear fiobróis chisteach, plúchadh dian, fiobróis scamhógach, fiobróis scamhóige, galar scamhóige scáineach agus (COPD) dian
- má tá fadhb shláinte acu a chiallaíonn go bhfuil siad i bhfíorbhaol ionfhabhtú a tholgadh (mar shampla SCID, corráncill homaisigeach)
- má tá siad ag glacadh leighis a fhágann gur dóichí go dtolgfaidís ionfhabhtú (amhail dáileoga arda stéaróideach nó teiripí imdhíon-sochta)
- má tá riocht croí tromchúiseach orthu agus má tá siad ag iompar clainne

Tá comhairle don ngrúpa seo ar fáil ó FSS. Déanfaidh an Roinn Oideachais sonraí faoi na socruithe a bheidh i bhfeidhm maidir leis na baill foirne seo, a bheidh de réir na socruithe siúd a bhaineann leis an tseirbhís phoiblí i gcoitinne, a nuashonrú tar éis dul i gcomhairle le comhlachtaí bainistíochta agus le ceardchumann agus eiseofar ciorclán chuig gach scoil.

4.3) Príomhionadaí na nOibrithe

Déantar foráil sa phrótacal go gceapfar Príomhionadaí na nOibrithe i ngach ionad oibre. Oibreoidh Príomhionadaí na nOibrithe i gcomhar leis an bhfostóir chun cabhrú le cur i bhfeidhm beart chun scaipeadh COVID-19 a chosc agus monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na mbeart sin agus chun páirt a ghlacadh maidir leis an gcomhairle sláinte faoi COVID-19 a chur in iúl do dhaoine san ionad oibre.

Leagtar amach sa chuid seo conas a oibreoidh na forálacha i ndáil le scoileanna. Feidhmeoidh na socruithe seo don scoilbhliain 2020/21 agus déanfar athbhreithniú orthu go leanúnach.

Tá an fhreagracht as forbairt agus cur i bhfeidhm an Plean Freagartha Covid-19 agus na mbeart rialaithe a ghabhann leis ar an mBord Bainistíochta/ BOO agus ar fhoireann bainistíochta na scoile.

Tá cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibritheach comhroinnte ríthábhachtach chun cosaint a dhéanamh ar scaipeadh COVID-19 i scoileanna, agus aire a thabhairt do shláinte, sábháilteacht agus folláine na foirne agus na scoláirí. Ní éireoidh linn cloí leis an bPrótacal um Fhilleadh ar an Obair ach amháin má tá oibleagáid chomhroinnte ar gach duine na bearta atá sa Phrótacal ina (h)áit oibre a chur i bhfeidhm.

Má tá aon imní ar aon bhall den bhfoireann, nó má tá aon tuairimí acu maidir leis an bPlean Freagartha COVID-19, maidir le bearta rialaithe nó maidir le cloí leis na bearta sin ó thaobh baill foirne, scoláirí nó daoine eile de, ba chóir dóibh teagmháil a dhéanamh le bPríomhionadaí na nOibrithe. Déanfaidh sé/sí siúd teagmháil le bainistíocht na scoile.

Tá ról Príomhionadaí na nOibrithe ar leithligh ó ról an Ionadaí Sábháilteachta faoin reachtaíocht sláinte agus sábháilteachta. Féadfaidh an tIonadaí Sábháilteachta gníomhú mar Phríomhionadaí na nOibrithe áfach, má roghnaíonn an fhoireann é sin a dhéanamh.

Go hachomair, is é ról Príomhionadaí na nOibrithe:

- Ionadaíocht a dhéanamh ar an bhfoireann uile san ionad oibre beag beann ar ról, agus a bheith ar an eolas faoi shaincheisteanna sonracha a d'fhéadfadh teacht chun cinn i leith cohórt foirne éagsúla;
- Coinneáil bord ar bord leis an gcomhairle sláinte poiblí COVID-19 is déanaí;
- Oibriú i gcomhar le bainistíocht na scoile chun sábháilteacht, sláinte agus leas fostaithe a chinntiú, a mhéid is indéanta le réasún, maidir le COVID-19;
- Dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile maidir le bearta rialaithe atá riachtanach chun riosca go nochtadh baill foirne agus scoláirí do COVID-19 a íoslaghdú;

- Dea-chleachtas sláinteachais a chur chun cinn i gcomhar le bainistíocht na scoile, cosúil le lámha a ní go rialta agus dea-bhéasaíocht riospráide a choimeád chomh maith le scaradh sóisialta de réir comhairle sláinte poiblí.
- Cabhrú le bainistíocht na scoile bearta a chur i bhfeidhm chun COVID-19 a choimeád faoi chois san áit oibre de réir an Phrótacail um Fhilleadh ar an Obair agus comhairle sláine poiblí reatha;
- Monatóireacht a dhéanamh, i gcomhar le bainistíocht na scoile, ar chomhlíonadh na mbearta a cuireadh i bhfeidhm chun scaipeadh COVID-19 a chosc.
- Athbhreithnithe a dhéanamh ar bhearta sábháilteachta atá i bhfeidhm chun déileáil le Covid-19 san áit oibre agus chun é a choinneáil faoi chois. Ba chóir athbhreithnithe (lena n-áirítear scrúdú ar an áit oibre) a dhéanamh go rialta (dhá uair sa tseachtain ar a laghad);
- Aon ábhar imní a thuairisciú láithreach do bhainistíocht na scoile agus taifid a choinneáil ar a leithéid de shaincheisteanna agus ar na bearta a glacadh chun iad a chur i gceart.
- Dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile maidir le Plean Freagartha COVID-19 na scoile más rud é go dtagann COVID-19 ar dhuine le linn dó/di a bheith ar scoil, rud lena n-áirítear suíomh limistéar leithlisithe agus bealach sábháilte chuig an limistéar seo;
- Tar éis teagmhais ar bith, measúnú a dhéanamh i gcomhar le bainistíocht na scoile, ar obair leantach ar bith atá riachtanach;
- Dul i gcomhairle le comhghleacaithe maidir le hábhair a bhaineann le COVID-19 san ionad oibre.
- Uirill a dhéanamh chuig bainistíocht na scoile thar ceann a gcomhghleacaithe maidir le hábhair a bhaineann le COVID-19 san ionad oibre.

Má tá aon imní ar aon bhall den bhfoireann, nó má tá tuairim aige/aici maidir leis an bPlean Freagartha COVID-19, bearta rialaithe nó maidir leis an bhfoireann, scoláirí nó daoine eile a bheith ag cloí leis na bearta sin, ba chóir dó/di teagmháil a dhéanamh le Príomhionadaí na nOibrithe agus déanfaidh sé/sí siúd teagmháil leis an bPríomhoide/BOO.

Ainm(neacha) Príomhionadaí na nOibrithe:	Sonraí Teagmhála:

Tá freagracht ar gach ball foirne, scoláire, tuismitheoir, conraitheoir agus cuairteoir, mar dhaoine aonair agus i dteannta a chéile araon, aird chuí a thabhairt ar a sláinte agus

sábháilteacht féin agus ar shláinte agus shábháilteacht dhaoine eile agus cabhrú chun an Plean Freagartha COVID-19 agus bearta rialaithe a ghabhann leis a chur i bhfeidhm.

Tá sonraí iomlána na socrúithe a bhaineann le Príomhionadaí na nOibrithe in iar-bhunscoileanna leagtha amach ag **Aguisín 3**.

4.4) Comharthaíocht

Beidh ar scoileanna comharthaíocht a thaispeáint ina mínítear comharthaí agus airí COVID-19 agus tacú le sláinteachas maith lámh agus riospráide. Cuirfidh an Roinn póstaer chlóite ar fáil do scoileanna ina bhfuil príomhtheachtaireachtaí sláinte arna oiriúnú d'aois na scoláirí - ní lámh, béasaíocht maidir le casacht agus sraoth a ligean srl.

Féach nasc thíos chuig na póstaer seo más mian le scoileanna soláthar breise póstaer a fháil. Is féidir aon soláthar den sórt sin a fháil go háitiúil.

gov.ie/backtoschool

Is féidir le scoileanna socrú a dhéanamh chun na póstaer a thaispeáint i mbaill fheiceálacha ar nós oifigí, conairí, limistéar an tseomra fhoirne, seomraí ranga agus leithris.

4.5) Athruithe a dhéanamh ar leagan amach na Scoile

Moltar scaradh fisiciúil a choinneáil i dtimpeallacht na scoile mar cheann de na príomhbhearta rialaithe chun an baol go dtabharfaí isteach agus go scaipfí COVID-19 a íoslaghdú. Tá tuilleadh eolais ar an tslí inar féidir scaradh fisiciúil a úsáid i dtimpeallacht na scoile ar fáil i **gCuid 5.4** thíos mar aon le nasc chuig an *“gCreat chun Scaradh Fisiciúil a choinneáil sa Seomra Ranga in Iar-bhunscoileanna nuair a fhillfidh scoláirí go hiomlán i gcomhair na Scoilbhliana 2020/21.*

Ní mór do scoileanna leagan amach seomraí ranga agus réimsí eile a oiriúnú chun tacú le scaradh fisiciúil de réir na treorach roimh athoscailt na scoile.

4.6) Measúnú Riosca Sláinte agus Sábháilteachta

Is guais é COVID-19 i gcomhthéacs sláinte agus sábháilteachta i dtimpeallacht na scoile. Tá teimpléad measúnú riosca chun na bearta rialaithe riachtanacha chun an baol COVID-19 i suíomhanna scoile a mhaolú ceangailte ag **Aguisín 4**.

Tá sé tábhachtach go ndéanfadh scoileanna athbhreithniú ar a nósanna imeachta éigeandála a bhaineann le sábháilteacht dóiteáin, garchabhair, timpistí agus tarluithe contúirteacha chun aon rioscaí nua a thagann chun cinn mar gheall ar Phlean Freagartha COVID-19 na scoile a mheas. Ba cheart aon athruithe ar nósanna imeachta éigeandála atá ann cheana féin a dhoiciméadú agus a chur san áireamh i ráiteas sábháilteachta na scoile.

Ba cheart do scoileanna athbhreithniú a dhéanamh freisin ar a measúnuithe riosca atá ann cheana féin chun aon rioscaí nua a thagann chun cinn mar gheall ar Phlean Freagartha COVID-19 na scoile a mheas. Ba cheart aon athruithe ar mheasúnuithe riosca reatha na scoile a dhoiciméadú agus a chur san áireamh i ráiteas na scoile

Garchabhair/nós imeachta éigeandála

Leanfaidh an nós imeachta caighdeánach Garchabhrach/éigeandála de bheith i bhfeidhm i scoileanna. I gcás éigeandála nó i gcás teagmhais thromchúisigh, ba cheart do scoileanna glaoch ar otharcharr nó ar an mbrigáid dóiteáin ag 112/999 agus sonraí a thabhairt faoi shuíomh agus cineál an teagmhais leighis.

4.7) Rochtain ar an Scoil agus Loga Teagmhála

Beidh rochtain ar fhoirgneamh na scoile ag teacht le nósanna imeachta scoile comhaontaithe.

Beidh socrú srianta ann do chuartheoirí riachtanacha ar nós conraitheoirí agus tuismitheoirí sa mhéid nach gceadaítear cuairteanna ach chun críche cuspóirí fíor-riachtanacha agus dóibh siúd amháin a fuair cead roimh ré ón bpríomhoide. D'fhéadfadh go mbeadh ar Chigireacht na Roinne Oideachais cuairt a thabhairt ar scoileanna agus ar ionaid oideachais freisin chun tacú leo de réir mar is cuí i gcur i

bhfeidhm na comhairle sláinte poiblí a bhaineann le timpeallacht shábháilte foghlama agus oibre a chruthú do chách.

Is céim ríthábhachtach é daoine ionfhabhtaíocha a aithint agus a leithlisiú chun scaipeadh an víris a shrianadh agus sláinte agus sábháilteacht na ndaoine iad féin agus na mball foirne, na gconraitheoirí agus na gcuairteoirí uile a chosaint san ionad oibre. Is ceart loga mionsonraithe síniú isteach/amach a choinneáil de dhaoine a thagann isteach i saoráidí na scoile. Ba chóir don scoil loga a choinneáil faoi theagmhálacha foirne agus scoláirí. Tá loga teagmhála samplach ar fáil ag **Aguisín 5**.

Tá treoir tugtha ag an gCoimisiún um Chosaint Sonraí maidir leis na himpleachtaí a bhaineann le cosaint sonraí i ndáil leis na prótacail um fhilleadh ar an obair. Is féidir an chomhairle seo a fháil anseo:

<https://www.dataprotection.ie/en/news-media/data-protection-implications-return-work-safely-protocol>

Cuirtear i gcuimhne do scoileanna nach mór gach taifead agus sonraí scoile a choinneáil agus a phróiseáil i gcomhréir leis an RGCS agus leis na hAchtanna um Chosaint Sonraí. Is ar gach scoil (nó BOO) atá an fhreagracht an reachtaíocht a chomhlíonadh ina gcáil mar rialaitheoir sonraí.

5) Beartha Rialaithe - Chun Tabhairt isteach agus Scaipeadh COVID-19 i Scoileanna a chosc

Ar cheann de na príomhtheachtaireachtaí chun rioscaí COVID-19 a bhainistiú áirítear gach rud praiticiúil a dhéanamh chun tabhairt isteach COVID-19 sa scoil a sheachaint. Mura dtugtar ionfhabhtú isteach ní féidir é a scaipeadh. Tá an baol ann go scaipfean an t-ionfhabhtú nuair a thugtar isteach é i ngach idirghníomhaíocht idirphearsanta; scoláire - scoláire, múinteoir - múinteoir agus múinteoir- scoláire, agus ní mór é a bhainistiú i ngach suíomh.

Cuireadh réimse beart rialaithe riachtanach i bhfeidhm chun an baol go scaipfean víreas COVID-19 a laghdú agus chun sábháilteacht, sláinte agus leas na foirne, na scoláirí, na dtuismitheoirí agus na gcuairteoirí a chosaint a mhéid is féidir laistigh den scoil. Leanfar

de na bearta rialaithe a athbhreithniú agus a nuashonrú de réir mar is gá ar bhonn leanúnach.

Tá sé ríthábhachtach go mbeadh an fhoireann, na scoláirí, na tuismitheoirí agus na cuairteoirí ar an eolas faoi na bearta rialaithe atá leagtha amach, go gcloíonn siad leo agus go gcomhoibríonn siad go hiomlán le gach riachtanas sláinte agus sábháilteachta.

Ba chóir don bhfoireann tabhairt faoi deara go bhfuil oibleagáid dhlíthiúil orthu faoi Alt 13 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 ceanglais sláinte agus sábháilteachta a chomhlíonadh agus cúram réasúnach a ghlacadh ar mhaithe lena sláinte agus sábháilteacht féin, a gcomhghleacaithe agus páirtithe eile san ionad oibre.

Conas an Baol go dtabharfaí COVID-19 isteach i scoileanna a íoslaghdú:

Feasacht ar chomharthaí COVID-19 a chur chun cinn (**sonraí ag Cuid 5.1**);

- Iarraidh ar bhaill foirne agus ar scoláirí a bhfuil comharthaí acu gan freastal ar scoil, glaoc a chur ar a ndochtúir agus treoir FSS a leanúint maidir le féin-leithlisiú; cuir isteach nasc chuig treoir FSS
- Iarraidh ar bhaill foirne agus ar scoláirí gan freastal ar scoil má d'aithin FSS iad mar dhuine a bhí i dteagmháil le duine ar a bhfuil COVID-19 agus comhairle FSS maidir le srian ar ghluaiseacht a leanúint;
- Iarraidh ar bhaill foirne agus ar na scoláirí a dtagann comharthaí orthu agus iad ar scoil, é seo a chur ar a shúile don bpríomhoide (nó don leas-phríomhoide mura bhfuil an príomhoide ar fáil) go pras;
- A chinntiú go bhfuil an prótacal chun cás amhrasta COVID-19 a bhainistiú ar scoil ar eolas ag an bhfoireann agus ag na scoláirí (**sonraí ag Cuid 8**);
- Iarraidh ar gach duine a thagann isteach i bhfoirgneamh na scoile go gcaithfidh siad sláinteachas lámh a dhéanamh leis an díghalrán lámh.
- Na páirtithe ábhartha go léir a chur ar an eolas gur chóir do chuairoteoirí ar an scoil i rith an lae socrú a dhéanamh roimh ré leis an bpríomhoide agus gur chóir bualadh leo ag pointe teagmhála ar leith;
- Ba chóir scaradh fisiciúil 2 mhéadar a choinneáil idir baill foirne agus cuairteoirí nuair is féidir.

5.1) Bíodh Comharthaí COVID-19 ar eolas agat

D'fhonn cosc a chur ar scaipeadh COVID-19 tá sé tábhachtach go bhfuil na comharthaí ar eolas agat agus gur féidir leat iad a aithint. Is iad:

- ✓ Teocht ard
- ✓ Casacht
- ✓ Gearranáil nó deacrachtaí anála
- ✓ Cailliúint bolaidh, blaiste nó saobhadh blaiste

5.2) Sláinteachas Riospráide

Bí cinnte go gcloíonn tú, agus na daoine timpeall ort, le sláinteachas maith riospráide. Ciallaíonn sé seo go gclúdaíonn tú do bhéal agus do shrón le ciarsúr páipéir nó le d'uillinn lúbtha agus tú ag casacht nó ag ligint sraotha. Ansin cuir an ciarsúr páipéir úsáidte de lámh láithreach go sábháilte i mbosca bruscair in aice leat.

Trí shláinteachas riospráide maith a leanúint, cosnaíonn tú na daoine timpeall ort ar víris ar nós fuachta, fliú agus Covid-19.

5.3) Sláinteachas Lámh

Ba chóir don fhoireann agus do na scoláirí a thuiscint cén fáth go bhfuil sláinteachas lámh tábhachtach. Lena chois sin caithfidh siad a thuiscint cathain agus conas a lámha a ní.

Ba chóir do scoileanna dea-shláinteachas a chur chun cinn agus póstaer a thaispeáint ar fud na scoileanna maidir leis an tslí cheart chun do lámha a ní. Cloígh le treoirlínte FSS maidir le lámha a ní:

<https://www2.hse.ie/gaeilge/coroinvireas/conas-do-lamha-a-ghlanadh.html> seicliosta

Is féidir sláinteachas Lámh a bhaint amach trí lámha a ní nó díghalrán lámh a úsáid (nuair atá dealramh glan ar na lámha).

Ní mór úsáid saoráidí sláinteachais lámh lena n-áirítear báisíní lámh a bhainistiú chun plód daoine atá ag fanacht le báisíní lámh agus díghalrán lámh a sheachaint.

Is féidir dáileoirí díghalrán lámh a chur ar fáil go héasca ag pointí imeachta agus iontrála scoileanna agus seomraí ranga agus ba chóir aire a thabhairt go nglanfar aon doirteadh díghalráin lámh ar eagla go dtitfeadh duine.

Is fearr uisce bog a úsáid seachas uisce te nó fuar chun na lámha a ní ach mura soláthraíonn an córas pluiméireachta ach uisce fuar, ba chóir gallúnach a eiblíonn go héasca in uisce fuar a úsáid.

Ba chóir báisíní chun lámha a ní, uisce reatha, gallúnach leachtach agus saoráidí triomaithe lámh a chur ar fáil ag gach leithreas, cistin agus aon limistéir ina n-ullmhaítear bia.

Ba chóir saoráidí níocháin lámh a choinneáil i mbail mhaith agus ba chóir soláthairtí gallúnach agus tuáillí a líonadh go rialta chun gach duine a spreagadh len iad a úsáid.

Is rogha eile inghlactha iad triomadóirí aeir chun lámha a thriomú ach ní mór iad a chothabháil go rialta. Níl aon fhianaise ann go méadaíonn triomadóirí lámh an baol tarchuir COVID-19.

Ba chóir póstaer a thaispeánann teicnící níocháin lámh agus a chuireann níochán lámh chun cinn a chur ar na ballaí in aice le saoráidí níocháin agus is féidir iad a lannú nó a chur i gclúdach plaisteach.

Is féidir díghalrán lámh a úsáid le haghaidh sláinteachais lámh nuair nach féidir salachar a fheiceáil ar na lámha (dealramh glan orthu).

Tá an fhianaise is fearr ann ar éifeachtacht glóthach lámh atá alcóil-bhunaithe ach is féidir glóthach lámh neamh-alcóil a úsáid freisin.

Nuair a bhíonn leachtanna cuimilte / glóthacha lámh á n-úsáid ar scoil ba chóir a chinntiú nach n-ionghabhann scoláirí iad mar go bhfuil siad inlasta agus tocsaineach.

Minicíocht Sláinteachais Lámh

Ba chóir do scoláirí agus don bhfoireann sláinteachas lámh a dhéanamh:

- Ar theacht ar scoil dóibh;
- Sula n-itheann nó sula n-ólann siad;

- Tar éis an leithreas a úsáid;
- Tar éis ainmhithe a chuimilt;
- Tar éis dóibh súgradh lasmuigh;
- Nuair a bhíonn a lámha salach go fisiciúil;
- Nuair a bhíonn siad ag casacht nó ag ligint sraotha.

Tá sé socraithe déanta ag an Roinn creat tarraingthe anuas a bhunú chun cur ar chumas scoileanna díghalráin lámh agus aon soláthairtí TCP riachtanacha eile a cheannach lena n-úsáid sa scoil. Tá an próiseas soláthair don gcreat seo tagtha chun cinn agus tá sé beartaithe go mbeidh na hábhair seo ar fáil go luath i mí Lúnasa. Foilseofar tuilleadh treoirlínte go luath. Cuirfidh an Roinn maoiniú ar fáil chun íoc as na costais a bhaineann le dhíghalrú lámh agus riachtanais TCP i scoileanna. Beidh an maoiniú seo ar fáil sula n-athosclóidh na scoileanna ag deireadh mhí Lúnasa.

5.4) Scaradh Fisiciúil

Is féidir scaradh fisiciúil a chur i bhfeidhm go tairbheach i suíomh iar-bhunscoile agus roinnt solúbthachta a cheadú nuair is gá. Ní mór é a chur i bhfeidhm ar bhealach praiticiúil chun a aithint nár cheart go mbeadh an timpeallacht foghlama faoi smacht ag fócas ar an cheist seo a d'fhéadfadh níos mó dochar ná maitheas a dhéanamh. Ba cheart a chinntiú nach spreagtar teannas ná coimhlint, rud a d'fhéadfadh tarlú. B'fhéidir go mbeidh gá le roinnt solúbthachta uaireanta nuair a bhíonn na bearta á gcur i bhfeidhm.

Aithnítear freisin nach féidir leis an bhfoireann scaradh fisiciúil a choinneáil ó scoláirí i gcónaí agus nach cuí go mbeifí ag súil go ndéanfaidís é sin i gcónaí i gcás ina bhféadfadh tionchar díobhálach a bheith aige sin ar an scoláire.

Mar sin féin, nuair is féidir é, ba cheart don bhfoireann achar 1 m ar a laghad a choinneáil agus 2 m nuair is féidir. Ba cheart dóibh bearta a ghlacadh freisin chun dlúth-theagmháil a sheachaint ag leibhéal duine le duine, mar shampla fanacht ina seasamh seachas suí in aice le scoláire / cromadh anuas.

Tá dhá chatagóir scartha fisiciúil ann:

- Scaradh a mhéadú
- Idirghníomhaíocht a laghdú

Scaradh a mhéadú

Ós rud é go bhfuil gach suíomh scoile difriúil ó thaobh (i) suímh; leagan amach fisiciúil (iii) spás atá ar fáil laistigh den scoil; agus (iv) líon na scoláirí is fearr a bhíonn scoileanna iad féin in ann cinneadh a dhéanamh maidir leis na hathruithe ar leagan amach / na hathruithe oibríochtúla cuí is gá chun scaradh fisiciúil a choinneáil.

Mar aitheantas nach mbeadh an cur chuige 'déanann an toise céanna an gnó do chách' oiriúnach mar is fearr do scoileanna iad féin cinneadh a dhéanamh ar an leagan amach cuí dóibh féin, tá *Creat* forbartha ag an Roinn *chun Scaradh Fisiciúil a choinneáil sa Seomra Ranga in Iar-bhunscoileanna nuair a fhillfidh scoláirí go hiomlán le haghaidh na Scoilbhliana 2020/21*. Leagtar amach sa *Chreat* sraith beart atá ar fáil nach mór a chur i bhfeidhm ar leibhéal na scoile aonair a mhéid is féidir.

Tá an méid seo a leanas sa tsraith beart atá leagtha amach sa *Chreat*:

1. Leagan amach nua a chur ar spásanna sa rang chun scaradh fisiciúil a uasmhéadú;
2. Leagan amach nua a chur ar gach spás atá ar fáil sa scoil agus gach spás a úsáid chun scaradh fisiciúil a uasmhéadú;
3. Athbhreithniú a dhéanamh ar Amchláir;
4. Leagan amach nua a chur ar Ranganna;
5. Smaoinigh ar Úsáid Sruthú Beo laistigh den Scoil; agus
6. Rochtain a fháil ar spásanna atá ar fáil laistigh den phobal áitiúil

Tá nasc leis an g*Creat* chun Scaradh Fisiciúil a choinneáil sa Seomra Ranga in Iar-bhunscoileanna nuair a fhillfidh scoláirí go hiomlán le haghaidh na Scoilbhliana 2020/21 ar fáil anseo(CUIR NASC LEIS).

Idirghníomhaíocht a laghdú

Braitheann an méid inar féidir idirghníomhaíocht a laghdú in iar-bhunscoil ar shuíomh na scoile agus tá gá le cur chuige stuama chun na teorainneacha a aithint atá i gceist maidir lena leithéid a bhaint amach i measc scoláirí.

I iar-bhunscoileanna ba chóir scaradh fisiciúil 2 m a choinneáil nuair is féidir nó 1 m ar a laghad, idir binsí nó idir scoláirí nó baill foirne aonair.

Sa mhéid agus is féidir agus indéanta, d'fhanfadh scoláirí sa seomra ranga agus bhogfadh múinteoirí idir seomraí.

Sa mhéid agus is féidir agus indéanta dhéanfaí scoláirí a shannadh do phríomhchohórt ranga a d'fhanfadh sa seomra ranga don chuid is mó d'ábhair agus bheadh na múinteoirí ag aistriú idir seomraí.

Sa mhéid agus is féidir agus indéanta ba chóir ranganna dúbailte a phleanáil chun gluaiseacht a íoslaghdú i gcaitheamh an lae.

Sa chás go bhfuil ábhar roghnach ag scoláirí, bhogfaidís go tapa isteach sa rang nua agus shuífidís in éineacht le baill dá gchórt ranga, agus iad ag coinneáil an oiread scartha fhisiciúil agus is féidir.

Theastódh níochán/díghalrú lámh nuair a bhogann múinteoirí agus scoláirí idir ranganna.

Choinneofaí scaradh fhisiciúil idir an múinteoir agus an rang.

Sa chás go bhfuil gá le grúpaí ranga a bhogadh idir seomraí, ba cheart é a phleanáil chun idirghníomhaíocht le grúpaí ranga eile a íoslaghdú.

Cuir teorainn le hidirghníomhaíocht ag am teachta agus imeachta agus i ndorchlaí agus i limistéir chomhroinnte eile.

Ba chóir teagmháil fhisiciúil shóisialta (beannachtaí lámh le láimh, barróga) a dhíspreagadh.

Sa chás gur gá do scoláirí bogadh thart laistigh den seomra ranga chun gníomhaíochtaí a dhéanamh (rochtain ar acmhainn chomhroinnte) ba cheart é a eagrú an oiread agus is féidir chun plód daoine a íoslaghdú ag an acmhainn chomhroinnte.

Ba chóir do bhaill foirne agus do scoláirí iarracht a dhéanamh gan rudaí pearsanta a roinnt.

Sa chás go mbaineann úsáid méarchláir nó táibléid le teagasc agus foghlaim ba cheart dromchla teagmhála an ghléis a ghlanadh go rialta agus sláinteachas lámh a spreagadh.

Scaradh fhisiciúil lasmuigh den seomra ranga agus laistigh den scoil

Scoláirí a fhágáil/a bhailiú ón scoil

Ba cheart socruithe chun scoláirí a fhágáil/a bhailiú a dhéanamh chun scaradh fhisiciúil 2 m a choinneáil nuair is féidir.

Ba chóir siúl/rothaíocht chuig an scoil a spreagadh a oiread agus is féidir.

Is é is cuspóir do shocruithe ar bith plód daoine ag geataí na scoile a sheachaint má tá seans nach ngéillfí do riachtanais maidir le scaradh fisiciúil.

Ba chóir amanna fágála/bailithe céimnithe a shocrú más féidir.

Má tá pointí rochtana breise ag scoileanna, féadfar cuimhneamh ar shlí chun iad a úsáid d'fhonn brú tráchta a laghdú más féidir.

Ba chóir do scoláirí dul díreach chuig a spás foghlama/seomra ranga ainmnithe.

Foireann

Moltar achar 2 m le haghaidh scartha fisiciúil don bhfoireann. Baineann sé seo go háirithe le scaradh idir daoine fásta nuair nach mbíonn siad i mbun teagaisc, cosúil leis an seomra foirne agus nuair a bhíonn siad ag teacht chuig an obair.

Mura féidir cloí le hachar 2 m i ngrúpaí foirne ba chóir achar chomh mór agus is féidir a choinneáil agus cloí le treoir maidir le clúdach aghaidhe.

Ag an leibhéal iar-bhunscoile d'fhéadfaí cuimhneamh ar “meithil” foirne a bhunú nó ar fhoirne a oibríonn le chéile agus a ghlacann sosanna le chéile.

Ba cheart cruinnithe foirne a reáchtáil go cianda nó i ngrúpaí beaga nó i spásanna móra chun scaradh fisiciúil a éascú.

Beartas gan lámha a chroitheadh a chur i ngníomh.

Íoslaghdaigh cruinnithe daoine ag tús agus ag deireadh an lá scoile.

Ceaintín

Cinntigh go gcuirtear scaradh fisiciúil i bhfeidhm i saoráidí ceaintín

Déan úsáid ceaintín a chéimniú agus sínigh amanna freastail más féidir chun go mbeidh siad ar aon dul le grúpálacha ranga.

Cuir córas bainistiú scuainí i bhfeidhm.

Cinntigh gur féidir le scoláirí a lámha a ghlanadh tar éis dul isteach i limistéar an cheaintín.

Dorchlaí agus Staighrí

Má ghabhtar thart ar dhuine i ndorchla go gairid ní dócha go gcuirfidh sé seo go mór le scaipeadh ionfhabhtaithe mura bhfuil teagmháil fhisiciúil ag daoine agus má sheachnaíonn siad plé neamhfhoirmiúla i ngrúpaí.

5.5) Úsáid TCP i Scoileanna

Ní bheidh TCP riachtanach laistigh de scoileanna de réir treorach sláinte ceirde agus sláinte poiblí reatha. Ní mór do líon teoranta de bhaill foirne TCP a úsáid anois is arís nó i gcónaí de bharr cineáil na ngníomhaíochtaí oibre áirithe nó na limistéar oibre.

D'fhéadfaidís seo a leanas a bheith san áireamh:

- Cúram dlúthphearsanta a dhéanamh
- Má aithnítear cás amhrasta Covid-19 le linn don scoil a bheith i mbun oibriúcháin
- Sa chás go bhfuil ball foirne an-leochaileach maidir le hionfhabhtú ach nach bhfuil siad i liosta na ndaoine a rangáitear mar dhaoine i ngrúpaí atá i bhfíorbhaol, nó go bhféadfaidís a bheith ina gcónaí le daoine atá i gcatagóir daoine atá i bhfíorbhaol.

Beidh TCP cuí ar fáil chun déileáil le cásanna amhrasta COVID-19, riachtanais chúraim dhlúthphearsanta agus le haghaidh garchabhrach. Sa chás go gcuireann an fhoireann cúram sláinte ar fáil do leanaí a bhfuil riachtanais leighis acu i dtimpeallacht na scoile, ba cheart dóibh réamhchúraimí caighdeánacha a chur i bhfeidhm de réir gnáthchleachtais.

Maisc

Níl sé praiticiúil go gcaithfeadh scoláirí maisc i gceart ar feadh an lae scoile. Níor cheart iarraidh ar scoláirí níos sine clúdach aghaidhe a chaitheamh ach níor cheart cur ina gcoinne siúd ar mian leo ceann a chaitheamh in áit ina bhfuil sé deacair scaradh fhisiciúil a choinneáil.

Tá sé fíor-riachtanach dóibh siúd a chaitheann clúdach aghaidhe a thuiscint nach é an chuspóir atá leo iad féin a chosaint ach tarchur ar aghaidh a laghdú agus tá an sochar ag brath ar an gclúdach a chaitheamh mar is cuí.

Ní chuireann clúdach aghaidhe nó masc a chaitheamh deireadh leis an ngá fanacht sa bhaile má tá airíonna breoiteachta ag duine.

I gcás na foirne, níor cheart go mbeadh gá le clúdaigh aghaidhe más féidir scaradh fisiciúil a dhéanamh agus má chleachtar go cuí é. Má chaitheann tú clúdach aghaidhe, ceilfidh sé léiriú aghaidhe agus beidh sé deacair cumarsáid a dhéanamh.

Féadfar cuimhneamh ar scáthlán a úsáid mar mhalairt i gcás ina bhfuil imní ann maidir le dlúth-theagmháil fhadaíthe agus nochtadh do leacht/bhraoiníní riospráide. Is féidir é a úsáid freisin, i gcúinsí eisceachtúla, i gcás nárbh fhéidir scaradh fisiciúil a dhéanamh trí mhodhanna eagraíochtúla do ranganna móra d'ainneoin na mbearta a chur i bhfeidhm atá sa chreat maidir le scaradh fisiciúil atá leagtha amach thuas. Tá comhairle maidir le húsáid cheart clúdaigh aghaidhe anseo:

<https://www.hpsc.ie/az/respiratory/coronavirus/novelcoronavirus/posters/HSE%20Face%20Covering%20Guidelines%20Poster.pdf> seiceáil nasc

Lámhainní

De ghnáth ní bhíonn sé oiriúnach do scoláirí ná do bhaill foirne lámhainní indiúscartha a chaitheamh ar scoil go ginearálta ach d'fhéadfadh sé a bheith riachtanach le haghaidh nithe ar nós suíomhanna cúraim dhlúthphearsanta a ghlanadh. Ní chosnaíonn gnáthúsáid an duine féin agus d'fhéadfadh go noctfadh sé daoine eile do riosca ó lámhainní éillithe.

Ní féidir gnáthúsáid lámhainní indiúscartha a chur in ionad sláinteachais lámh.

6) Tionchar COVID-19 ar ghníomhaíochtaí scoile áirithe

Oibreoidh an Roinn le páirtithe leasmhara chun comhairle níos mionsonraithe a chur ar fáil maidir le gníomhaíochtaí scoile roimh athoscailt na scoile.

Cór/Léiriú Ceoil

D'fhéadfadh leibhéal riosca níos airde a bheith i gceist i gcás cleachtaí/léiriú cóir agus cleachtaí/léiriú ceoil le gaothuirilis agus ba chóir machnaimh ar leith a dhéanamh ar an tslí a réachtálfar iad siúd chun a chinntiú go bhfuil an seomra aeráilte a dhóthain agus go gcoinnítear an t-achar idir na ceoltóirí.

Gníomhaíochtaí Spóirt

Ba chóir do scoileanna tagairt a dhéanamh do treoir ón Lárionad Faire um Chosaint Sláinte maidir le Filleadh ar an Spórt.

Trealamh Roinnte

Ealaín – Nuair is féidir ba chóir scoláirí a spreagadh chun a gcuid soláthairtí ealaíne agus trealaimh féin a bheith acu.

Leictreonaic – Ba chóir gléasanna leictreonacha comhroinnte amhail táibléid, scáileáin tadhaill, méarchláir a ghlanadh idir úsáidí agus d'fhéadfaí cuimhneamh ar chlúdaigh a fhéadfar a ghlanadh a úsáid le haghaidh leictreonaic chun glanadh a éascú.

Trealamh/Uirlisí Ceoil – A mhéid is féidir, níor cheart uirlisí a roinnt idir scoláirí agus má tá comhroinnt ag teastáil, ba cheart na huirlisí a ghlanadh sula n-úsáidfidh an chéad duine eile iad.

Beartas Leabharlainne – Más praiticiúil é ba chóir go mbeadh a gcuid leabhar féin ag na scoláirí. Téacsleabhair a roinntear - ba chóir clúdach plaisteach a fhéadfar a ghlanadh le glantachán tí oiriúnach idir úsáidí a chur orthu. Ba chóir scoláirí a spreagadh chun sláinteachas lámh a dhéanamh tar éis aon rud comhroinnte a úsáid.

Trealamh Spóirt Comhroinnte - Íoslaghdaigh comhroinnt trealaimh agus glan tar éis úsáidí ag daoine éagsúla.

7) Sláinteachas agus Glantachán sa Scoil

Cuirfidh an Roinn Oideachais maoiniú breise ar fáil do scoileanna chun tacú leis an nglanadh breise atá riachtanach chun na rioscaí a bhaineann le COVID-19 a íoslaghú. Cuirfear sonraí faoi na tacaíochtaí maoinithe ar fáil do scoileanna trí chiorclán agus déanfar iad a nuashonrú de réir mar is gá. Cuirfear an maoiniú ar fáil do scoileanna roimh athoscailt.

Tá an chomhairle shonrach maidir le glanadh scoile leagtha amach sa chomhairle ón Lárionad Faire um Chosaint Sláinte agus pléifear í san oiliúint ionduchtúcháin. Leagtar amach sa chomhairle seo an córas glantacháin is gá chun tacú le scoileanna chun ionfhabhtú COVID-19 a chosc agus an glanadh breise a theastaíonn i gcásanna amhrasta COVID-19. Iarrtar ar scoileanna an chomhairle ghlantacháin a léamh go cúramach agus a thuiscint agus é a chur i bhfeidhm ar gach réimse den scoil de réir mar is cuí.

Cuirtear i gcuimhne do scoileanna aire ar leith a thabhairt do na socruithe sláinteachais le haghaidh na n-áiseanna chun lámha a ní agus na leithreas.

Go hachomair, ba chóir gach suíomh scoile a ghlanadh **uair sa lá ar a laghad**. Ba chóir glanadh breise, má tá sé ar fáil, a dhíriú ar dhromchlaí a mbaintear dóibh go minic - murláin dorais, ráillí láimhe, cathaoireacha / uillinn cathaoireacha, limistéir iteacháin chomhchoiteanna, áiseanna doirtíl agus leithris.

Má tá scoláirí ag bogadh idir seomraí ranga, d'fhéadfaí cuimhneamh ar tháirgí glantacháin cuí a chur ar fáil chun cur ar a gcumas a mbinse, a gcathaoir agus a ndromchla a ghlanadh sula bhfágann siad an seomra.

Beidh rochtain ag an bhfoireann ar fad ar tháirgí glantacháin agus beidh orthu glaineacht a limistéar oibre féin a chothabháil. Níor cheart na hábhair ghlantacháin seo a thabhairt amach as an bhfoirgneamh ar chúinsí ar bith;

Ba chóir don bhfoireann a limistéar oibre a ghlanadh agus a dhíghalrú go maith roimh iad a úsáid agus tar éis iad a úsáid, gach lá.

Baileofar málaí diúscartha dramhaíola úsáidte go rialta ó oifigí agus ó cheantair eile laistigh den áis scoile.

Ní bheidh saoráidí cithfholctha ar fáil don bhfoireann ná do scoláirí mar gheall ar an riosca méadaithe a bhaineann le saoráidí agus limistéir chithfholctha comhchoiteanna. Déanfar é sin a athbhreithniú de réir threoir an rialtais.

Ní mór don bhfoireann a dtrealamh agus a n-uirlisí féin a úsáid agus a ghlanadh (cupán, sceanra, pláta srl.).

Seomraí ina raibh scoláirí/ball foirne a raibh amhras ann go raibh COVID-19 orthu a ghlanadh/dhíghalrú

Ba chóir na seomraí a ghlanadh chomh luath agus is féidir.

Nuair a bheidh an seomra folamh níor chóir an seomra a athúsáid go dtí go mbeidh sé glanta agus díghalraithe go hiomlán agus go bhfuil gach dromchla tirim.

Ní oibríonn díghalrú ach ar rudaí atá glan. Dá bhrí sin, nuair a bhíonn díghalrú ag teastáil, déantar é seo i gcónaí de bhreis ar ghlanadh.

Ba chóir go seachnódh duine /daoine a shanntar do ghlanadh baint dá (h)aghaidh agus é/í ag glanadh agus ba chóir dó/di lámhainní tí agus ag naprún plaisteach a úsáid.

Glan an timpeallacht agus an troscán ag baint úsáide as ceirteacha glantacháin indiúscartha agus glantach tí agus ina dhiaidh sin déan díghalrú le táirge clóirín-bhunaithe (tuarthóir tí).

Tabhair aird ar leith ar dhromchlaí a mbaintear dóibh go minic, cúl cathaoireacha, toilg, murláin dorais agus aon dromchlaí atá salaithe go feiceálach le sreabháin choirp.

Nuair a bheidh an seomra glanta agus díghalraithe agus nuair atá gach dromchla tirim, is féidir an seomra a athúsáid.

8) Déileáil le Cás Amhrasta COVID-19

Níor chóir don bhaill foirne ná do scoláirí freastal ar scoil má léiríonn siad aon chomharthaí COVID-19. Tugtar breac-chuntas sa mhéid seo a leanas ar conas ba chóir do scoil déileáil le cás amhrasta a d'fhéadfadh teacht chun cinn i suíomh scoile.

Ba chóir limistéar leithlisithe ainmnithe a aithint laistigh den bhfoirgneamh scoile. Ba cheart cuimhneamh ar an bhféidearthacht go mbeadh níos mó ná duine amháin ag léiriú comharthaí COVID-19 agus ba chóir plean teagmhasach chun déileáil le cásanna breise a chur i bhfeidhm. Ba chóir go mbeadh an limistéar leithlisithe ainmnithe taobh thiar de dhoras dúnta agus amach ó bhaill foirne agus scoláirí eile.

Má léiríonn ball foirne/scoláire comharthaí COVID-19 agus iad ar scoil is iad seo a leanas na nósanna imeachta atá le cur i bhfeidhm:

- Más scoláire an duine a bhfuil amhras faoi/ fúithi, ba cheart teagmháil a dhéanamh láithreach leis na tuismitheoirí/caomhnóirí;
- Leithlisigh an duine agus bíodh nós imeachta i bhfeidhm chun dul leis an duine sin chuig an limistéar leithlisithe ainmnithe tríd an mbealach leithlisithe, ag coinneáil achar 2 mhéadar ar a laghad ón duine ar a bhfuil comharthaí agus a chinntiú freisin go gcoinníonn daoine eile achar 2 mhéadar ar a laghad ón duine ar a bhfuil comharthaí, gach uile thráth;
- Ní gá go mbeadh an limistéar leithlisithe ina sheomra ach mura seomra é ba chóir go mbeadh sé achar 2m amach ó dhaoine eile sa seomra;

- Cuimhnigh go scaiptear an víreas scaipthe trí bhraoiníní agus nach bhfuil sé aeriompartha. Mar sin is leor scaradh fisiciúil chun an baol go scaipfí chuig daoine eile í a laghdú fiú má tá siad sa seomra céanna;
- Mura féidir achar 2m a choinneáil ba chóir do bhall foirne atá ag tabhairt aire do scoláire clúdach aghaidhe nó masc a chaitheamh. Níor chóir lámhainní a úsáid toisc nach dtéann an víreas trí chraiceann;
- Cuir masc ar fáil don duine a léiríonn comharthaí má tá ceann ar fáil. Ba chóir dó/di an masc a chaitheamh más rud é go bhfuil sibh i gcomhlimistéar le daoine eile nó le linn daoibh imeacht as an bhfoirgneamh;
- Déan measúnú ar cibé an féidir iarraidh ar an duine atá ag léiriú comharthaí dul abhaile láithreach/gur féidir lena thuismitheoirí/chaomhnóirí é/í a thabhairt abhaile agus glaoh a chur ar a ndochtúir agus leanúint de bheith ag féin-leithlisiú sa bhaile;
- Déan éascaíocht don duine a bhfuil comharthaí air/uirthe fanacht ar leithlis mura féidir leis/léi dul abhaile láithreach agus cabhraigh leis/léi glaoh ar an dochtúir. Ba chóir don duine teagmháil le daoine, dromchlaí agus rudaí a sheachaint. Ba chóir iarraidh ar an duine a léiríonn comharthaí a bhéal agus a shrón a chlúdach leis an gciarsúr páipéir indiúscartha a sholáthraítear nuair a bhíonn siad ag casacht nó ag sraothartach agus an ciarsúr a chur sa mhála dramhaíola a sholáthraítear;
- Má tá an duine maith go leor chun dul abhaile, déan socrú go n-iompródh ball den teaghlach abhaile é/í, a luaithe is féidir agus iarr air/uirthe an cleachtóir ginearálta a chur ar an eolas faoi na comharthaí tríd an bhfón. Níor cheart iompar poiblí de chineál ar bith a úsáid;
- Má tá sé nó sí ró-bhreoite chun dul abhaile nó má tá comhairle ag teastáil, déan teagmháil le 999 nó 112 agus cuir ar an eolas iad gur cás amhrasta COVID-19 é an duine breoite;
- Déan measúnú ar an eachtra a bheidh mar chuid de ghníomhaíochtaí leantacha agus téarnamh a chinneadh;
- Déan socrú chun an limistéar leithlise agus na réimsí oibre atá i gceist a ghlanadh go cuí – **(sonraí ag Alt 7)**

Cuirfidh FSS aon bhall foirne/tuismitheoirí a tháinig i ndlúth-theagmháil le cás diagóisithe ar an eolas tríd an bpróiseas rianaithe teagmhála. Rachaidh FSS i dteagmháil leis na daoine ábhartha go léir mar a ndéantar diagnóis COVID-19. Ba cheart treoracha FSS a leanúint agus tá rúndacht na foirne agus na scoláirí ríthábhachtach gach uile

thráth.

9) Dualgais na Foirne

Tá dualgas reachtúil ar an bhfoireann aire réasúnta a thabhairt dá sláinte agus dá sábháilteacht féin agus do shláinte a gcomhghleacaithe agus páirtithe eile.

Tá comhoibriú agus cúnadh na foirne go léir riachtanach chun an baol go scaipfí COVID-19 a laghdú agus chun sláinte agus sábháilteacht a chosaint a mhéid is féidir laistigh den scoil. Tá ról lárnach le comhlíonadh ag gach ball den bhfoireann.

Maidir leis sin agus chun fillleadh sábháilte ar an obair a éascú, áirítear iad seo a leanas ar na dualgais seo, gan a bheith teoranta dóibh:

- Cloí leis an bPlean Freagartha COVID-19 Scoile agus na bearta rialaithe atá leagtha amach.
- An fhoirm RTW (Filleadh ar an Obair) a chomhlánú sula bhfillfeann siad ar an obair.
- Ní mór dóibh an Príomhoide a chur ar an eolas má tá aon chúinsí eile ann a bhaineann le COVID-19 nach bhfuil san áireamh sa bhfoirm agus ar gá iad a nochtadh chun gur féidir leo fillleadh ar an ionad oibre go sábháilte.
- Ní mór dóibh oiliúint ionduchtúcháin COVID-19 a chomhlánú agus aon oiliúint eile a theastaíonn sula bhfillfidh siad ar scoil.
- Ní mór dóibh a bheith ar an eolas faoi dea-shláinteachas agus béasaíocht riospráide agus cloí leo . Cleachtais a chomhordú agus oibriú lena gcomhghleacaithe chun a chinntiú go gcoinnítear scaradh fisiciúil.
- Iad féin a chur ar an eolas faoi chomharthaí COVID-19 agus monatóireacht a dhéanamh ar a bhfolláine féin.
- Féin-leithlisiú sa bhaile agus teagmháil a dhéanamh go pras lena ndochtúir chun tuilleadh comhairle a fháil má léiríonn siad aon chomharthaí Covid-19.
- Gan fillleadh ar an scoil nó freastal uirthi má tá comharthaí COVID-19 orthu ar chúinse ar bith.
- Cloí leis an nós imeachta atá leagtha amach thuas má thagann aon chomharthaí COVID-19 orthu agus iad laistigh den áis scoile.

- Iad féin a choinneáil ar an eolas faoi chomhairle nuashonraithe na n-údarás sláinte poiblí agus cloí léi.

10) Bainistíocht neamhláithreachta a bhaineann le Covid-19

Déanfar bainistiú ar neamhláithreachta a bhaineann le COVID-19 a bhainistiú de réir na nósanna imeachta atá comhaontaithe leis an Roinn Oideachais.

11) An Clár Cúnaimh agus Folláine d'Fhostaithe

Aithníonn an Roinn an gá atá le folláine na foirne scoile agus le féinchúram comhchoiteann. Cuirfidh Seirbhísí Tacaíochta na Roinne tacaíocht ar fáil d'fholláine na foirne scoile. Orthu sin tá an tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil do Mhúinteoirí (PDST) agus an Lárionad um Cheannaireacht Scoile (CSL). Lena chois sin tabharfaidh Foireann Cur Chun Cinn Sláinte FSS tacaíocht. Tá Straitéis Sláinte Ceirde i bhfeidhm mar acmhainn thacúil do bhaill foirne aonair i scoileanna. Is é aidhm na Straitéise Sláinte Ceirde sláinte agus folláine na bhfostaithe san ionad oibre a chur chun cinn, agus béim láidir á cur aici ar chosc. Cuimsíonn an Straitéis Sláinte Ceirde an tSeirbhís Cúnaimh d'Fhostaithe agus an tSeirbhís Sláinte Ceirde. Is é Spectrum.Life a chuireann an tSeirbhís Cúnaimh D'Fhostaithe ar fáil faoin lógó 'Wellbeing Together: Folláinne Le Chéile'.

Faoin tSeirbhís Cúnaimh D'Fhostaithe (EAS), tá líne chabhrach rúnda saor in aisce ar fáil d'fhostaithe 24 uair an chloig sa lá, 365 lá sa bhliain ag 1800 411 057. Soláthraítear comhairle ar réimse saincheisteanna amhail folláine, dlí, airgeadas, eadráin, tacaíocht bhainistíochta srl. Nuair is gá, tá comhairleoireacht ghearrthéarmach ar fáil d'fhostaithe agus dá dteaghlaigh (os cionn 18 mbliana d'aois agus a chónaíonn sa bhaile). Tá tairseach folláine saincheaptha agus aip a chuireann rochtain ar fáil ar phodchraoltaí agus ar bhlaganna ar ábhair i dtaobh folláine agus meabhairshláinte, saol an teaghlaigh, cleachtadh agus cothú freisin. Ina theannta sin cuirtear teiripe iompraíochta cognaíoch ar líne ar fáil. Mar chuid de na seirbhísí a sholáthraíonn Spectrum.Life tá Bainisteoir Um Chur Chun Cinn Meabhairshláinte ar fáil chun tionscnaimh mheabhairshláinte agus folláine atá bunaithe ar fhianaise a fhorbairt agus a sheachadadh chun stiogma a laghdú agus litearthacht meabhairshláinte a fheabhsú agus chun rannpháirtíocht sa tseirbhís a

mhéadú. Beidh sraith seimineár agus seimineáir ghréasáin á gcur ar fáil acu freisin chun folláine foirne a chur chun cinn i scoileanna de réir mar a athosclaíonn scoileanna agus le linn na scoilbhliana atá le teacht.

AGUISÍN 1

Ráiteas Polasaí COVID -19

Geallann [Ainm na Scoile] láthair oibre sábháilte agus sláintiúil a chur ar fáil dár bhfoireann go léir agus timpeallacht foghlama shábháilte dár scoláirí go léir. Chun é seo chinntiú Tá an Plean Freagartha COVID-19 seo a leanas forbartha againn. Tá an Bord Bainistíochta/BOO agus foireann uile na scoile freagrach as an bplean seo a chur i bhfeidhm agus cabhróidh comhiarracht chun scaipeadh an víris a choimeád faoi smacht. Déanfaimid na rudaí seo a leanas:

- leanúint ar aghaidh ag déanamh monatóireachta ar ár bhfreagra ar COVID-19 agus an plean seo a leasú i gcomhairle lenár bhfoireann
- eolas cothrom le dáta a chur ar fáil dár bhfoireann agus dár scoláirí ar an gcomhairle Sláinte Poiblí a d'eisigh FSS agus Gov.ie
- faisnéis a thaispeáint faoi chomharthaí agus airíonna COVID-19 agus faoi theicnící cearta níochán lámh
- ionadaí oibríthe is féidir a aithint go héasca a chomhaontú leis an bhfoireann chun an ról atá leagtha amach sa phlean seo a chur i gcrích i ndáil le soláthar samhraidh
- gach ball foirne agus scoláirí a chur ar an eolas faoi bhéasaíocht riachtanach maidir le sláinteachas agus riospráide agus faoi riachtanais maidir le scaradh fisiciúil
- an scoil a chur in oiriúint do scaradh fisiciúil de réir mar is cuí de réir threoir sláinte poiblí agus treoir na Roinne Oideachais
- loga teagmhála a choinneáil chun cabhrú le rianú teagmhála
- a chinntiú go nglacfaidh an fhoireann agus na scoláirí páirt san ionducthúchán / seisiún faisnéise a chuireann an Roinn Oideachais ar fáil
- nósanna imeachta comhaontaithe a chur chun feidhme i gcás duine a léiríonn comharthaí COVID-19 agus iad ar scoil
- teoracha a chur ar fáil don bhfoireann agus do scoláirí a gcloífead leo má thagann comharthaí agus airíonna COVID-19 orthu le linn am scoile
- glanadh a chur i bhfeidhm i gcomhréir le comhairle na Roinne Oideachais

Rachfar i gcomhairle le foireann uile na scoile ar bhonn leanúnach agus spreagtar aiseolas maidir le haon imní, saincheistanna nó moltaí.

Is féidir é seo a dhéanamh trí Ionadaí/Ionadaithe na nOibríthe a dtacófar leis/léi de réir an chomhaontaithe idir an Roinn agus comhpháirtithe oideachais.

Síniú: _____

Dáta: _____

Aguisín 2 Ceistneoir COVID-19 Roimh Fhilleadh ar an Obair

Ní mór don bhfoireann an ceistneoir seo a chomhlánú **3 lá ar a laghad** roimh fhilleadh ar an obair.

Má tá freagra dearfach ar aon cheann de na ceistanna thíos, moltar duit comhairle leighis a lorg sula bhfillfidh tú ar an obair.

Ainm: _____

Ainm na Scoile: _____

Ainm an Phríomhoide: _____

Dáta: _____

	Ceistanna	TÁ	NÍL
1.	An bhfuil comharthaí casachta, fiabhrais, teocht ard, scornach tinn, srón ag sileadh, gearránáil nó airíonna cosúil le fliú ort anois nó an raibh le 14 lá anuas?		
2.	Ar diagnósíodh le 14 lá anuas go bhfuil ionfhabhtú COVID-19 deimhnithe nó amhrasta ort?		
3.	Ar chuir FSS in iúl duit go raibh tú i ndlúth-theagmháil le duine atá ina chás deimhnithe nó amhrasta COVID-19 le 14 lá anuas?		
4.	Ar iarr dochtúir ort féin-leithlisiú ag an am seo?		
5.	Ar iarr dochtúir ort cocúnú ag an am seo?		
6.	Ar chuir do dhochtúir in iúl duit go bhfuil tú sa ghrúpa atá i bhfíorbhaol? Má chuir, téigh i dteagmháil le do dhochtúir agus le do Phríomhoide maidir le fillleadh ar an obair.		

Deimhním, ar feadh m'eoilais, nach bhfuil aon chomharthaí COVID-19 orm, níl mé ag féin-leithlisiú, ag fanacht le torthaí tástála COVID-19 agus níor iarradh orm mo ghluaiseachtaí a shrianadh. Tabhair do d'aire, le do thoil: Tá an scoil ag bailiú na sonraí pearsanta íogaire seo chun sábháilteacht a choinneáil laistigh den ionad oibre i bhfianaise na paindéime Covid-19. Tá an bunús dlí maidir leis na sonraí seo a bhailiú bunaithe ar leasanna ríthábhachtacha sláinte poiblí agus ar shláinte cheirde a chothabháil agus coinneofar go daingean iad i gcomhréir lenár mbeartas coinneála.

Síniú: _____

Aguisín 3 **Príomhionadaí na nOibrithe - Iar-bhunscoileanna**

Is é is cuspóir don Phrótacal um Fhilleadh ar an Obair COVID-19 tacú le fostóirí agus le hoibrithe bearta a chur i bhfeidhm a chuirfidh cosc ar scaipeadh COVID-19 san ionad oibre. Forbraíodh an Prótacal tar éis plé agus comhaontú idir an Rialtas, Ceardchumann agus Fostóirí ag an bhFóram Eacnamaíoch Fostóra agus Lucht Saothair.

Déantar foráil sa Phrótacal maidir le Príomhionadaí na nOibrithe a cheapadh i ngach ionad oibre. Oibreoidh Príomhionadaí na nOibrithe i gcomhar leis an bhfostóir chun cabhrú le cur i bhfeidhm beart chun scaipeadh COVID-19 a chosc agus monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na mbeart sin agus chun páirt a ghlacadh maidir leis an gcomhairle sláinte faoi COVID-19 a chur in iúl do dhaoine san ionad oibre.

Is é cuspóir don chuid seo na forálacha maidir le Príomhionadaí na nOibrithe scoileanna a leagan amach. Feidhmeoidh na socruithe seo don scoilbhliain 2020/21 agus beidh athbhreithniú á dhéanamh orthu ag na páirtithe go leanúnach.

Ba chóir an doiciméad seo a léamh i dteannta leis na nithe seo a leanas:

- an Prótacal COVID-19 um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte;
- an Treoir agus Ceisteanna Coitianta d'Fhostóirí na Seirbhíse Poiblí le linn COVID-19;
- Plean Freagartha COVID-19 d'Iar-bhunscoileanna (ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne Oideachais).

1. Cur chuige Comhoibritheach

Tá an fhreagracht as forbairt agus cur i bhfeidhm an Plean Freagartha Covid-19 agus na mbeart rialaithe a ghabhann leis ar an mBord Bainistíochta/ BOO agus ar fhoireann bainistíochta na scoile.

Tá cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibritheach comhroinnte ríthábhachtach chun cosaint a dhéanamh ar scaipeadh COVID-19 i scoileanna, agus aire a thabhairt do shláinte, sábháilteacht agus folláine na foirne agus na scoláirí. Ní éireoidh linn cloí leis an bPrótacal um Fhilleadh ar an Obair ach amháin má tá oibleagáid chomhroinnte ar gach duine na bearta atá sa Phrótacal ina (h)áit oibre a chur i bhfeidhm.

Má tá aon imní ar aon bhall den bhfoireann, nó má tá aon tuairimí acu maidir leis an bPlean Freagartha COVID-19, maidir le bearta rialaithe nó maidir le cloí leis na bearta sin ó thaobh baill foirne, scoláirí nó daoine eile de, ba chóir dóibh teagmháil a dhéanamh le bPríomhionadaí na nOibrithe. Déanfaidh sé/sí siúd teagmháil le bainistíocht na scoile.

2. Ról Príomhionadaí na nOibrithe

Tá ról Príomhionadaí na nOibrithe ar leithligh ó ról an Ionadaí Sábháilteachta faoin reachtaíocht sláinte agus sábháilteachta. Féadfaidh an tIonadaí Sábháilteachta gníomhú mar Phríomhionadaí na nOibrithe áfach, má roghnaíonn an fhoireann é sin a dhéanamh.

Go hachomair, is é ról Príomhionadaí na nOibrithe:

- Ionadaíocht a dhéanamh ar an bhfoireann uile san ionad oibre beag beann ar ról, agus a bheith ar an eolas faoi shaincheisteanna sonracha a d'fhéadfadh teacht chun cinn i leith cohórt foirne éagsúla;
- Coinneáil bord ar bord leis an gcomhairle sláinte poiblí COVID-19 is déanaí;
- Oibriú i gcomhar le bainistíocht na scoile chun sábháilteacht, sláinte agus leas fostaithe a chinntiú, a mhéid is indéanta le réasún, maidir le COVID-19;
- Dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile maidir le bearta rialaithe atá riachtanach chun riosca go nochtadh baill foirne agus scoláirí do COVID-19 a íoslaghdú;
- Dea-chleachtais sláinteachais a chur chun cinn i gcomhar le bainistíocht na scoile, cosúil le lámha a ní go rialta agus dea-bhéasaíocht riospráide a choimeád chomh maith le scaradh sóisialta de réir comhairle sláinte poiblí.
- Cabhrú le bainistíocht na scoile bearta a chur i bhfeidhm chun COVID-19 a choimeád faoi chois san áit oibre de réir an Phrótacail um Fhilleadh ar an Obair agus comhairle sláinte poiblí reatha;
- Monatóireacht a dhéanamh, i gcomhar le bainistíocht na scoile, ar chomhlíonadh na mbearta a cuireadh i bhfeidhm chun scaipeadh COVID-19 a chosc.
- Athbhreithnithe a dhéanamh ar bhearta sábháilteachta atá i bhfeidhm chun déileáil le Covid-19 agus é a chosc san ionad oibre. Ba cheart athbhreithnithe (lena n-áirítear scrúdú ar an ionad oibre) a dhéanamh ar bhonn rialta (dhá uair sa tseachtain ar a laghad);
- Aon ábhar imní a thuairisciú láithreach do bhainistíocht na scoile agus taifid a choinneáil ar a leithéid de shaincheisteanna agus ar na bearta a glacadh chun iad a chur i gceart.
- Dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile maidir le Plean Freagartha COVID-19 na scoile más rud é go dtagann COVID-19 ar dhuine le linn dó/di a bheith ar scoil, rud lena n-áirítear suíomh limistéar leithlisithe agus bealach sábháilte chuig an limistéar seo;

- Tar éis teagmhais ar bith, measúnú a dhéanamh i gcomhar le bainistíocht na scoile, ar obair leantach ar bith atá riachtanach;
- Dul i gcomhairle le comhghleacaithe maidir le hábhair a bhaineann le COVID-19 san ionad oibre.
- Uirill a dhéanamh chuig bainistíocht na scoile thar ceann a gcomhghleacaithe maidir le hábhair a bhaineann le COVID-19 san ionad oibre.

3. Cad is féidir le Príomhionadaí na nOibrithe a dhéanamh?

Féadfaidh Príomhionadaí na nOibrithe dul i gcomhairle leis an mbainistíocht scoile, agus uirill a dhéanamh, maidir le haon ábhar imní i dtaobh COVID-19. Áirítear air seo ceisteanna maidir le:

- Prótacail ghlantacháin agus iad a chur i bhfeidhm
- Scaradh Fisiciúil
- Cumraíocht/athchumraíocht áiseanna na scoile, lena n-áirítear seomraí ranga, conairí, hallaí, limistéir oscailte, pointí iontrála agus imeachta, tailte scoile srl.
- Córais aon-bhealaigh sa scoil a chur i bhfeidhm chun a chinntiú go mbeidh scaradh sóisialta ann, rud lena n-áirítear dul isteach agus imeacht ón scoil
- Saoráidí Sláinteachas Lámh, rud lena n-áirítear a suíomhanna agus go bhfuil siad líonta agus á gcothabháil
- Díghalrú lámh
- Feasacht na foirne maidir le sláinteachas lámh sa scoil
- Sláinteachas riospráide
- Trealamh Cosanta Pearsanta
- Grúpaí i mBaol
- Cuairteoirí/Conraitheoirí

4. An bhfuil aon fhreagrachtaí dlí ar Phríomhionadaí na nOibrithe?

Níl. Níl aon dualgais ag Príomhionadaí na nOibrithe maidir le COVID-19 seachas na dualgais siúd a bhaineann le fostaithe i gcoitinne. Ciallaíonn sé sin nach bhfuil Príomhionadaí na nOibrithe freagrach as na bearta rialaithe laistigh d'eagraíocht. Is é an fostóir a bhíonn freagrach astu siúd i gcónaí.

5. Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe

Ceapfaidh gach scoil Príomhionadaí na nOibrithe amháin.

I scoileanna ina bhfuil níos mó ná 40 ball foirne, ceapfar an dara Príomhionadaí na nOibrithe.

6. Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe a Roghnú

Tá foireann na scoile i dteideal baill foirne a roghnú do pho(i)st Phríomhionadaí na nOibrithe. Déanann Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe ionadaíocht ar an bhfoireann ar fad san ionad oibre beag beann ar ról agus ní mór dóibh a bheith ar an eolas faoi shaincheisteanna sonracha a d'fhéadfadh teacht chun cinn i leith cohórt foirne éagsúla. Maidir leis seo, i gcás ina bhfuil beirt Phríomhionadaithe na nOibrithe ag scoil, ba cheart na ról a roinnt idir foireann teagaisc agus neamhtheagaisc nuair is féidir m.sh. i gcás ina bhfuil líon suntasach d'fhoireann neamhtheagaisc sa scoil agus go bhfaightear léiriú spéise amháin nó níos mó ón gcohórt sin (déanfar tuilleadh plé air seo idir na páirtithe).

Is é an próiseas chun Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe a roghnú agus a cheapadh ná go lorgóidh an bhainistíocht léirithe spéise ón bhfoireann ar fad ar an gcéad dul síos. Tá teimpléad chuige seo ceangailte. Má tá gá le toghchán, beidh vóta ag gach ball foirne scoile chun Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe a roghnú.

Déanfaidh an Bord Bainistíochta / BOO Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe a cheapadh go foirmiúil nuair a bheidh sé/sí/siad roghnaithe ag an bhfoireann scoile. Beidh ar Phríomhionadaí(ithe) na nOibrithe a dheimhniú, sula rachaidh siad i mbun an ról, gur cuireadh an oiliúint riachtanach ar fáil dóibh agus go bhfuil sé déanta acu agus go bhfuil siad ar an eolas go hiomlán faoi riachtanais an ról.

7. Tacaíochtaí do Phríomhionadaí(ithe) na nOibrithe

Beidh Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe i dteideal na rudaí seo a leanas:

- Faisnéis agus oiliúint a fháil maidir lena ról [*cuirfear tuilleadh sonraí ar fáil*];
- Rachfar i gcomhairle leis an mbainistíocht scoile maidir leis na bearta rialaithe atá á gcur i bhfeidhm ag an scoil chun an baol go mbeidh siad nochta do COVID-19 a íoslaghdú;
- Cumarsáid rialta leis an mbainistíocht scoile maidir le saincheisteanna a bhaineann le COVID-19;
- A bheith ar an eolas faoi athruithe sa chleachtas a eascraíonn as bearta freagartha COVID-19;

- Rochtain a bheith acu ar aon mheasúnuithe riosca a ullmhaíodh nó a rinneadh i ndáil le COVID-19 agus ar shonraí faoi theagmhais a bhain le cásanna amhrasta COVID-19 a cuireadh in iúl do FSS, faoin áit ar tharla siad agus faoi aon bhearta a rinneadh.
- Áiseanna riachtanacha a fháil a chuirfidh ar a gcumas dul i gcomhairle le fostaithe nó aon aighneachtaí nó tuarascálacha a ullmhú. D'fhéadfadh rochtain ar sheomra cruinnithe, fótachóipeálaí, trealamh cumarsáide a bheith san áireamh iontu seo.

Sa chás gur múinteoir é Príomhionadaí na nOibrithe, gheobhaidh sé/sí am faoi chosaint 2 uair sa tseachtain ón amchlár chun cur ar chumas a chuid dualgas a chomhlíonadh sa ról sin. Sna cásanna neamhchoitianta ina mbeadh ceapachán múinteora a roghnaíodh mar Phríomhionadaí na nOibrithe ina chúis le deacrachtaí curaclaim/ama nach féidir a réiteach, scrúdóidh bainistíocht scoile réitigh inmheánacha agus seachtracha chun ceapachán an mhúinteora mar Phríomhionadaí na nOibrithe a chumasú. Sa chás nach féidir an t-ábhar a réiteach, leagfaidh an bhainistíocht amach na cúiseanna atá leis. Sa chás seo, ní mór duine eile a cheapadh mar Phríomhionadaí na nOibrithe.

Sa chás gur CRS é Príomhionadaí na nOibrithe, bainfidh sé/sí siúd úsáid as 66 den "72 uair an chloig" chun a c(h)uid dualgas a chomhlíonadh sa ról sin.

Sa chás gur Rúnaí nó Feighlí é Príomhionadaí na nOibrithe, ba cheart don mbainistíocht scoile beartú tosaíochta nua a dhéanamh ar dhualgais chun dóthain ama a thabhairt don bhall foirne a chuid dualgas a chomhlíonadh sa ról sin laistigh de raon feidhme a ghnáthuaireanta conartha.

8. Nós imeachta chun déileáil le saincheisteanna a thagann chun cinn

Sa chás go n-aithníonn Príomhionadaí na nOibrithe rud atá ina ábhar imní maidir le rialú COVID-19 (nó má chuireann ball den bhfoireann a leithéid ar a shúile dó/di), ba cheart dó/di é seo a chur in iúl don Phríomhoide. Ba cheart pointí gníomhaíochta chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist a chomhaontú, nuair is féidir, idir Príomhionadaí na nOibrithe agus an Príomhoide mar bheart práinne. Ba cheart an fhoireann a chur ar an eolas faoin toradh. Tá sé i gceist go réiteofar saincheisteanna ar leibhéal na scoile a mhéid is féidir.

Mura féidir teacht ar chomhaontú, ba cheart do Phríomhionadaí na nOibrithe fógra a thabhairt don Bhord Bainistíochta (Cathaoirleach ar an gcéad dul síos)/ Ceannoifig an Bhoird Oideachais agus Oiliúna faoin gceist. Ba cheart pointí gníomhaíochta chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist a chomhaontú, nuair is féidir, idir Príomhionadaí na nOibrithe agus an Bord Bainistíochta/ceannoifig an BOO mar bheart práinne. Ba cheart an fhoireann a chur ar an eolas faoin toradh.

Más rud é, tar éis an próiseas thuas a ídiú, go bhfuil saincheist thromchúiseach maidir le hábhair inní fós gan réiteach, d'fhéadfadh Príomhionadaí na nOibrithe dul ar iontaoibh an [Údarás Sláinte agus Sábháilteachta](#).

9. Gluais Téarmaí

- **Plean Freagartha COVID-19:** plean atá deartha chun tacú leis an bhfoireann agus leis an mBord Bainistíochta/ BOO chun bearta a chur i bhfeidhm a chuirfidh cosc ar scaipeadh Covid-19 i dtimpeallacht na scoile. Sonraítear sa phlean na beartais agus na cleachtais atá riachtanach do scoil chun freastal ar an bPrótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte, plean na Roinne Oideachais d'athoscailt scoileanna agus chun cosc a chur ar thabhairt isteach agus ar scaipeadh COVID-19 i dtimpeallacht na scoile. Tá Pleananna Freagartha COVID-19 do Iar-bhunscoileanna ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne.
- **Fóram Eacnamaíoch Fostóra agus Lucht Saothair (LEEF):** an fóram le haghaidh idirphlé ardleibhéil idir ionadaithe Rialtais, Ceardchumann agus Fostóirí maidir le hábhair a bhfuil tábhacht straitéiseach náisiúnta ag baint leo - baineann Comhdháil na gCeardchumann, an Rialtais agus Fostóirí leis.
- **Prótacal um Fhilleadh ar an Obair:** prótacal náisiúnta atá ceaptha chun tacú le fostóirí agus le hoibrithe bearta a chur i bhfeidhm a chuirfidh cosc ar scaipeadh COVID-19 san ionad oibre.
- **Ionadaí Sábháilteachta:** Leagtar amach in Alt 25 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 roghnú agus ról an Ionadaí Sábháilteachta san ionad oibre. Tá cearta an Ionadaí Sábháilteachta leagtha amach sa reachtaíocht. (Nóta: Tá cearta ag Ionadaí Sábháilteachta agus ní dualgais de réir an Achta 2005). Tá an ról seo ar leithligh ó Phríomhionadaí na nOibrithe faoi COVID-19, ach féadfaidh an tIonadaí Sábháilteachta gníomhú mar Phríomhionadaí na nOibrithe má roghnaíonn an fhoireann é sin a dhéanamh.

TEIMPLÉAD LE HAGHAIDH RÍOMHPHOIST CHUIG AN bhFOIREANN MAIDIR LE PRÓISEAS CEAPACHÁIN PRÍOMHIONADAÍ NA nOIBRITHE

A chairde go léir,

Mar is eol daoibh, bhí obair shuntasach agus a lán comhairliúcháin ar siúl chun cur ar ár gcumas filleadh ar scoil go hiomlán ó thús na scoilbhliana 2020/21.

Ní mór teagasc agus foghlaim ar scoil a atosú go sábháilte agus ní mór gur féidir leis an bhfoireann filleadh ar an láthair oibre go sábháilte agus caithfear cloí go docht le comhairle agus treoracha na n-údarás sláinte poiblí agus an Rialtais.

Is é is cuspóir don Phrótacal um Fhilleadh ar an Obair COVID-19 tacú le fostóirí agus le hoibrithe bearta a chur i bhfeidhm a chuirfidh cosc ar scaipeadh COVID-19 san ionad oibre. Forbraíodh an Prótacal tar éis plé agus comhaontú idir an Rialtas, Ceardchumann agus Fostóirí ag an bhFóram Eacnamaíoch Fostóra agus Lucht Saothair. De bhreis air seo tá Plean Freagartha COVID-19 i bhfeidhm ag gach scoil.

Foráiltear leis an bPrótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte go gceapfaí Príomhionadaí na nOibrithe i ngach ionad oibre.

Oibreoidh Príomhionadaí na nOibrithe i gcomhar leis an bhfostóir chun cabhrú le cur i bhfeidhm beart chun scaipeadh COVID-19 a chosc agus monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na mbeart sin agus chun páirt a ghlacadh maidir leis an gcomhairle sláinte faoi COVID-19 a chur in iúl do dhaoine san ionad oibre.

Tá cóip de Plean Freagartha COVID-19 na scoile ceangailte agus áirítear leis seo tuilleadh sonraí maidir le ról Príomhionadaí na nOibrithe. Tá an Prótacal um Fhilleadh ar an Obair COVID-19 anseo: <https://www.gov.ie/ga/foilsuichan/22829a-return-to-work-safely-protocol/>

Sa scoil seo, tá (1 nó 2 – *scrios de réir mar is cuí*) phost Príomhionadaí na nOibrithe.

Faoin bPrótacal, tá foireann na scoile i dteideal baill foirne a roghnú don phost/na poist Príomhionadaí na nOibrithe. Maidir leis seo, táim ag lorg léiriú spéise anois ó bhaill foirne sna poist seo, trí ríomhphost a sheoladh ar ais.

Déanann Príomhionadaí/ithe na nOibrithe ionadaíocht ar an bhfoireann ar fad san ionad oibre beag beann ar ról agus ní mór dóibh a bheith ar an eolas faoi shaincheisteanna sonracha a d'fhéadfadh teacht chun cinn i leith cohórt foirne éagsúla. Sa chás go bhfuil beirt Phríomhionadaithe na nOibrithe ag scoil, ba chóir na ról a roinnt idir foireann teagasc agus neamhtheagasc nuair is féidir m.sh. má tá líon suntasach foirne

neamhtheagaisc sa scoil agus má fhaightear léiriú spéise amháin nó níos mó ón gcohort sin.

Cuirfear oiliúint don ról ar fáil.

Má tá gá le toghchán, beidh vóta ag gach ball foirne scoile chun Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe a roghnú. Seolfar tuilleadh sonraí faoin bpróiseas seo chugat má thagann sé seo chun cinn. Tar éis d'fhoireann na scoile é/iad a roghnú, ceapfar Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe go foirmiúil. Seolfar sonraí Príomhionadaí(ithe) na nOibrithe chuig an bhfoireann go léir tar éis a gceapacháin.

Is mise, le meas,

Príomhoide

Aguisín 4 - Measúnú Riosca

Teimpléad Riosca COVID-19 (Aithnítear COVID-19 sa liosta mar an ghuais agus tugann sé breac-chuntas ar bhearta rialaithe atá riachtanach chun déileáil leis an riosca seo)

Guaiseacha	An bhfuil an ghuais ann? T/N	Cad é an riosca?	Rátáil Riosca Rialuithe A = Ard M=Meánach Í=fseal (Agus gach rialú i bhfeidhm beidh an riosca níos lú)	An bhfuil an rialú i bhfeidhm ?	Beart/rudaí atá le déanamh/rialuithe gan déanamh fós *Rátáil riosca i bhfeidhm m.l. rialuithe gan déanamh fós atá mínithe sa cholún seo	Duine freagrach	Síniú agus dáta agus an beart curtha i gcrích	
Covid-19	N	Breiteacht	A	Plean Freagartha Covid19 Scoile i bhfeidhm i gcomhréir le treoir na Roinne Oideachais agus an Prótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte agus comhairle sláinte poiblí		Bearta Samplacha Cloígh le treoir sláinte poiblí ó FSS maidir le sláinte agus béasaíocht riospráide Comhlánaigh Ráiteas Beartais COVID-19 na Scoile Foirmeacha um Fhilleadh ar an Obair faighte agus léite Tabhair faoi oiliúint ionduchtúcháin Coinnigh loga de bhaill foirne, scoláirí agus cuairteoirí Líon isteach seicliostaí de réir mar is gá: Bainistíocht Scoile Conas déileáil le cás amhrasta Riachtanais m.l. scaradh fisiciúil Seicliosta eile sainiúil don scoil	Ainm an bhaill fhoirne	

Má tá beart ardriosca H amháinn nó níos mó ag teastáil, d'fhéadfadh riosca ard gortaithe bheith i gceist agus ba chóir bearta dhéanamh láithreach. Ba chóir déileáil le bearta Meán-riosca (M) a luaithe agus is féidir. Ba chóir déileáil le bearta riosca ísil (Í) a luaithe agus is indéanta.

Measúnú Riosca déanta ag: _____ Dáta / /

Aguisín 5

Loga Rianú Teagmhála

Ainm na Scoile				Teagmhálaí na Scoile	
Seoladh na Scoile				Le haghaidh fiosrúchán amháin:	
				Uimhir fóin	
				Ríomhphost	
Ainm an Chuariteora					An raibh an cuairt réamhshocraithe leis an bPríomhoide? Bhí ☐ Ní raibh ☐
Dáta na Cuairte	___ / ___ / _____	Am	Teacht isteach sa scoil _____ am ☐ pm ☐		Imeacht ón Scoil _____ am ☐ pm ☐
Stádas an Chuariteora	Conraitheoir ☐	Tuismitheoir/Caomhnóir ☐	Eile ☐ Comhlánaigh, le do thoil: _____		
Sonraí teagmhála an chuariteora	Ainm na Cuideachta (má bhaineann)				
	Seoladh				
	Uimhir Theagmhála:		Seoladh Ríomhphoist		
	Cúis leis an gCuairt				
Na daoine ar bhuail an cuairteoir leo (líne ar leith do gach duine ar bhuail an cuairteoir leis)					
Ainm an duine ar tugadh cuairt air/uirthi					An méid ama a chaith sé/sí le gach duine díobh sa scoil

Aguisín 6   Seicliosta don Bhainisteoirí Scoile

Tacaíonn an seicliosta seo le pleanáil agus ullmhúchán, bearta rialaithe agus ionduchtúchán riachtanach chun tacú le sábháilteacht scoláirí, foirne, tuismitheoirí agus eile is iad ag filleadh ar scoil.

Le líonadh ag an duine comhaontaithe a bhfuil bhfreagracht iomlán air/uirthi as cur i bhfeidhm an phlean Freagartha Covid-19 a bhainistiú. Is dócha gurb é sin an príomhoide (agus tacaíochtaí mar a aontaíodh leis an Roinn).

Pleanáil agus Córais

1. An bhfuil córas i bhfeidhm chun teacht ar an gcomhairle is déanaí ón Rialtas agus ROS, lena chinntiú go mbíonn an t-eolas ar fáil ar bhonn tráthúil ag foireann agus scoláirí ionas gur féidir pleananna agus cleachtais a mhaolú de réir na comhairle úd?
2. Ar ceapadh ball/baill fhoirne don phost Príomhionadaí na nOibrithe (a mhínítear i Cuid 4.3 thuas) de réir an phrótacail mar a aontaíodh?
3. Ar insíodh don bhfoireann cé a ceapadh sa phost mar Phríomhionadaí na nOibrithe?
4. Ar ullmhaíodh plean freagartha scoile COVID-19 agus é ar fáil ag an bhfoireann agus scoláirí? **Tá treoir agus teimpléid ar fáil ón Roinn**
5. An bhfuil córas i bhfeidhm chun eolas agus treoir a thabhairt don bhfoireann agus scoláirí maidir leis na bearta atá i bhfeidhm chun scaipeadh an víris a chosc agus na gnímh a mbeifear ag súil leo uathu féin?
6. An bhfuil na póstaeir COVID-19 in áiteanna oiriúnacha chun aird a tharraingt ar chomharthaí agus airí COVID-19?
7. Ar insíodh don bhfoireann agus scoláirí cén fáth a bhfuil gá leis an loga teagmhála COVID-19?
8. An bhfuil loga teagmhála COVID-19 i bhfeidhm chun tacú le hiarrachtaí rianaithe FSS más gá? **(Tá teimpléad don loga teagmhála ceangailte).**
9. Ar cuireadh an fhoireann ar an eolas faoi na bearta atá i bhfeidhm chun scaipeadh an víris a chosc agus na gnímh a mbeifear ag súil leo uathu féin, an bhfuil córas ann dóibh chun ceisteanna nó imní a lua is chun freagraí a fháil?
10. Ar tharla athbhreithniú agus uasdátú ar mheasúnaithe riosca de réir comhairle na Roinne, chun aon rialaithe a chabhródh leis an gcosc ar COVID-19 a chur san áireamh? **(Tá teimpléad riosca ceangailte)**
11. An ndearnadh uasdátú ar phleananna éigeandála, go háirithe chun ceann a thógáil den phlean freagartha COVID-19?

Foireann

12. Ar cuireadh foirm fillleadh-ar-an-obair COVID-19 ar fáil do gach ball foirne lena líonadh is a sheoladh ar ais 3 lá sula bhfilltear ar an obair? ***(Teimpléad ceangailte)***
13. An eol duit aon bhall foirne atá go mór i mbaol de réir treoir FSS faoi na daoine is mó atá i mbaol (Treoir FSS do na daoine is mó atá i mbaol) agus ar cuireadh comhairle orthu maidir leis na socruithe a d'aontaigh An Roinn Oideachais don bhfoireann úd a bhainistiú?
14. Ar luadh le foireann agus scoláirí go gcaithfear fanacht sa bhaile má táid tinn nó má bhíonn aon chomharthaí COVID-19 orthu?
15. Ar insíodh don bhfoireann agus scoláirí cad ba chóir a dhéanamh agus cad a bheadh rompu má bhíonn aon chomharthaí COVID-19 orthu fad is atá siad ar scoil, an bhfuil a fhios acu cá bhfuil an láthair leithlise?
16. Ar insíodh don bhfoireann go bhfuil tacaíochtaí ar fáil tríd an gclár sláinte agus leas ceirde atá ar fáil ó Spectrum Life?

Oiliúint agus Ionduchtúchán

17. An ndúradh le foireann agus scoláirí féachaint ar na hábhair oiliúna atá ar fáil ón Roinn Oideachais ar líne?
18. An ndearnadh na bearta cuí chun oiliúint scoile ionduchtúcháin / taithí a uasdátú ionas go gcuimsítear an t-eolas ar fad a bhaineann le COVID-19?
19. Má tá lucht garchabhrach ar fáil, an bhfuair siad oiliúint uasdátaithe ar ionfhabhtú a chosc trí shláinteachas lámh agus TCP a úsáid nuair is cuí? *(Tá sé i gceist oiliúint a sholáthar mar chuid den chlár oiliúna ROS ar líne).*

Foirgnimh / Trealamh

20. Má tá aerú meicniúil sa scoil an bhfuil glantachán nó cothabháil le déanamh air sula n-osclaíonn an scoil?
21. Sa chóras uisce an bhfuil gá le scairdeadh amach ag na poill éalaithe tar éis úsáid íseal chun an Galar Legionnaire a chosc?
22. An ndearna tú féin nó ar thug tú ar dhuine oiriúnach seiceáil ar an bhfearas ar fad atá sa scoil chun teacht ar chomharthaí meatha nó damáiste sula n-úsáidfear arís é?
23. Ar socraíodh go nglantar an scoil ar fad go fréamh sula n-osclaítear í, san áireamh beidh fearas, binsí agus doirse mar aon le pointí dromchla a mbaintear go minic leo?

Bearta Rialaithe atá i bhfeidhm

Sláinteachas lámh/riospráide

24. An bhfuiltear tar éis teacht ar sholáthar díghalrán lámh agus aon fhearas riachtanach eile TCP de réir treoir sláinte an Lárionad Faire um Chosaint Sláinte maidir le hathoscailt na scoileanna, ón gcreat náisiúnta atá ar fáil ón Roinn? Tá an creat seo nach mór réidh agus beidh sé ar fáil sar i bhfad mar aon le treoir don soláthar agus conas ordú a dhéanamh.
25. An bhfuil stáisiúin nite lámh/díghalrú lámh agaibh chun freastal ar fhoireann, scoláirí agus cuairteoirí is iad ag cloí leis na bearta díghalrú lámh de réir treoir ón Roinn?
26. An ndearnadh socruithe do rochtain rialta ag foireann agus scoláirí ar áiseanna nite/díghalrú lámh mar is cuí?
27. An bhfuil teacht go héasca ar na díghalráin lámh ag an bhfoireann iomlán, scoláirí agus cuairteoirí – m.sh. i ngach seomra ranga agus ag pointí isteach is amach sna foirgnimh scoile?
28. Ar socraíodh seiceáil rialta lena chinntiú go mbíonn dóthain soláthar áiseanna um shláinteachas lámh do chách?
29. An bhfuil ar a laghad 60% eatánól nó 70% iseaprópánól mar chógas gníomhach san díghalrán bunaithe ar alcól?
30. An bhfuil foireann agus scoláirí ar aon ar an eolas faoin tábhacht a bhaineann leis na lámha a ní?
31. Ar ligeadh don bhfoireann agus scoláirí féachaint ar conas do lámha a ní (le gallúnach agus uisce go ceann 20 soicind ar a laghad) agus iad a thriomú mar is cóir tríd an acmhainn físeán FSS a úsáid?
32. Ar taispeánadh don bhfoireann agus scoláirí conas an díghalrán a úsáid mar aon le láithreacha na stáisiún díghalraithe?
33. Ar cuireadh póstaeir ar taispeáint i mbaill chuí a léiríonn conas lámha a ní mar is cóir?
34. Ar insíodh don bhfoireann agus scoláirí cathain a bhíonn gá le lámha a ní nó leas a bhaint as an díghalrán lámh? San áireamh tá:
  - roimh agus i ndiaidh bia a ullmhú is a ithe
  - tar éis casachtach nó sraoth a ligint
  - tar éis dul ag an leithreas
  - má tá na lámha salach
  - roimh agus i ndiaidh lámhainní a chaitheamh
  - roimh agus i ndiaidh bheith ar iompar poiblí

- sula bhfágtar an teach
  - nuair a shroichtear/fágtar an scoil/suímh eile
  - tar éis gach ranga
  - tar éis lámh a leagan ar dhromchla a d'fhéadfadh bheith truailithe
  - má bhítear i dteagmháil le duine a léiríonn comharthaí COVID-19
- 35.** Ar míníodh don bhfoireann agus scoláirí an tábhacht a bhaineann le bearta maithe riospráide chun teorainn a chur leis an víreas a scaipeadh, san áireamh tá?
- ná leag méar ar d'aghaidh, súile, srón ná béal
  - clúdaigh casachtach nó sraoth le huillinn nó ciarsúr páipéir
  - cuir na ciarsúir i mbosca bruscair clúdaithe

Scaradh Fisiciúil

- 36.** Ar aithníodh an spás iomlán scoile atá ar fáil chun an leas is fearr a bhaint as scaradh fisiciúil?
- 37.** Ar tharla athbhreithniú ar na teimpléid ón Roinn Oideachais a léiríonn roghanna do leagan amach difriúil seomraí ranga chun cloí leis na riachtanais um scaradh fisiciúil?
- 38.** An ndearnadh socrú maidir le leagan amach na seomraí agus troscán de réir na dtreoracha ón Roinn?
- 39.** Ar socraíodh i ngach seomra go mbeidh binse an mhúinteora ar a laghad 1m (agus 2m más féidir) ó bhinsí na scoláirí?
- 40.** Ar socraíodh i ngach seomra go mbeidh na scoláirí ar a laghad 1m (agus 2m más féidir) óna chéile?
- 41.** Nuair is féidir agus is praiticiúil ar dáileadh scoláirí i bpríomhchóirt ranga chun an riosca galrú ó COVID-19 a laghdú?
- 42.** Nuair is féidir agus is praiticiúil ar socraíodh an tráthchlár chun ranganna dúbailte a éascú?
- 43.** Maidir le bheith ag bogadh chuig ábhair roghnacha, ar míníodh don bhfoireann agus scoláirí go mbeidh siad, nuair is féidir, ina suí in aice le baill dá bpríomhchóirt ranga féin?
- 44.** An ndearnadh socruithe chun teorainn a chur le plé lena chéile is iad ag teacht is ag imeacht ón scoil agus ar láithreacha eile i bpáirt?
- 45.** Ar spreagadh na scoláirí chun siúl ar scoil nó dul ar rothar chomh minic agus is féidir?
- 46.** An ndearnadh socruithe, chomh fada agus is féidir, go n-osclaítear pointí eile rochtana chun brú a laghdú?
- 47.** An féidir, más praiticiúil, córas amháin a bhunú chun teacht ar scoil agus chun imeachta?
- 48.** Ar socraíodh go dtarlóidh cruinnithe foirne go cianda nó i ngrúpaí beaga nó i spásanna móra chun scaradh fisiciúil a éascú?

49. An bhfuil córas i bhfeidhm chun gluaiseacht foirne idir ranganna a laghdú chomh fada agus is féidir?
50. An bhfuil córas i bhfeidhm chun a chuir i gcuimhne don bhfoireann agus do scoláirí gan dearmad a dhéanamh ar scaradh fisiciúil?
51. An ndúradh leis an bhfoireann agus scoláirí gan lámha a chroitheadh lena chéile agus gach teagmháil fhisiciúil a sheachaint?
52. Ar cuireadh ar ceal gach aon taisteal chuig gníomhaíochtaí scoile nach bhfuil riachtanach?

Cuairteoirí sna Scoileanna

53. Ar aithníodh na gníomhaíochtaí ar fad a bhaineann le cuairteoirí a chaithfidh teacht go dtí an scoil, ar socraíodh an líon dá leithéid a laghdú agus an bhfuil bearta i bhfeidhm chun teagmháil fhisiciúil a chosc, chomh fada agus is féidir?
54. An bhfuil socruithe déanta chun na bearta atá i bhfeidhm maidir le cosc a chur le scaipeadh an ionfhabhtaithe a chur in iúl do chuairteoirí riachtanacha?
55. An bhfuil córas i bhfeidhm do na cuairteoirí ar fad a chaithfidh teacht go dtí an scoil a ligfidh do choinne a dhéanamh, teagmháil a aontú ar láthair lárnach agus a gcuairt a thaifeadadh tríd an loga rianú teagmhála a úsáid?

Aguisín 7 Seicliosta chun déileáil le cás amhrasta COVID-19

Ba cheart plé le gach aon príomhchórt ranga mar ghrúpa ar leith chun críche cásanna amhrasta a bhainistiú. Beidh ar gach múinteoir/ball foirne cás amhrasta a bhainistiú de réir prótacal agus oiliúna.

Beidh ball ainmnithe den bhfoireann bainistíochta scoile freagrach as a chinntiú gur cloíodh le gach ghné den phrótacal chun déileáil le cásanna amhrasta.

Limistéar Leithlisithe

1. An bhfuil láthair aitheanta agat a bheadh oiriúnach mar ionad leithlisithe, de rogha bheifeá in ann doras a dhúnadh uirthi?
2. Ní gá gur seomra ar leith a bheidh san ionad leithlisithe ach murar seomra ar leith é ba chóir a bheith 2m ó dhaoine eile sa tseomra.
3. An féidir le cách teacht ar an láthair leithlisithe, foireann agus scoláirí faoi mhíchumas san áireamh?
4. An féidir le cách teacht ar an mbealach go dtí an láthair leithlisithe?
5. An bhfuil plean teagmhasach ann chun plé le breis is cás amháin amhrasta COVID-19 amháin?
6. An bhfuil an méid seo a leanas ar fáil s(n)a láthair(láithreacha) leithlisithe?
  - Ciarsúir pháipéir
  - Díghalrán lámh
  - Díghalrán lámh/ceirteacha cuimilte
  - Lámhainní/ Maisc
  - Málaí Dramhaíola
  - Boscaí Bruscair

Duine a leithlisiú

7. An bhfuil cleachtais i bhfeidhm chun dul in éineacht le duine ionfhabhtaithe go dtí an láthair leithlisithe, ar feadh an bhealaigh leithlisithe agus cloí le scaradh fisiciúil uathu?
8. An bhfuil an fhoireann eolach ar an nós imeachta seo?
9. Ar cuireadh comhairle ar dhaoine eile fanacht ar a laghad 2m ón nduine ar a bhfuil an bhreiteacht i gcónaí? (tá sé i gceist plé leis seo mar chuid den oiliúint ar líne ag an ROS)

10. An bhfuil masc indiúscartha le caitheamh ag duine ar a bhfuil an bhreiteacht fad is atá sé/sí sa limistéar comhchoiteann agus nuair atá sé/sí ag fágáil an fhoirgnimh?

Socruithe chun go bhfága an duine ionfhabhtaithe an Scoil

11. Foireann – ar cuireadh ceist orthu an bhfuil na baill fhoirne maith go leor le taisteal abhaile?
12. Scoláire – ar chuathas i dteagmháil láithreach lena dtuismitheoirí/caomhnóirí is an ndearnadh socrú go dtiocfaidís chun an scoláire a bhailiú? Níl cead ar bith ag scoláire iompar poiblí ná scoile a úsáid chun dul abhaile má mheastar gur cás amhrasta COVID-19 iad.
13. Ba chóir a rá leis an duine ionfhabhtaithe gan bhaint le daoine eile, dromchlaí ná rud ar bith eile.
14. Ba chóir a rá leis an duine ionfhabhtaithe an béal agus srón a chlúdach le ciarsú(i)r indiúscartha nuair a dhéantar casachtach nó sraoth, agus an ciarsúr a chaitheamh sa bhosca bruscair.
15. Má mhol an dochtúir teaghlaigh go dté an duine ionfhabhtaithe abhaile nó go dtí ionad measúnaithe, ar socraíodh an t-iompar dá réir?
16. Ar moladh don duine ionfhabhtaithe gan dul go dtí áras máinliachta an dochtúra teaghlaigh ná aon chógaslann nó ospidéal?
17. Ar moladh don duine ionfhabhtaithe gan iompar poiblí a úsáid?
18. Ar moladh don duine ionfhabhtaithe an masc a choimeád ar an aghaidh go sroichtear an baile?

Obair Leantach

19. An ndearnadh measúnú ar an eachtra chun aon ghníomh riachtanach leanúna riachtanach a aithint?
20. Ar cuireadh an eachtra in iúl do Phríomhionadaí na nOibrithe de réir prótacail chomhaontaithe?
21. An bhfuil tú ar fáil chun comhairle agus cabhair a sholáthar má théann an FSS i dteagmháil leat?

Glantachán

- 22.** Ar dhún tú an láthair leithlisithe go dtí go ndéantar glantachán agus díghalrú uirthi?
- 23.** Ar socraíodh go nglantar is go ndéantar díghalrú ar aon spás seomra ranga mar a raibh na baill fhoirne nó na scoláirí?
- 24.** Ar eagraíodh go nglantar is go ndéantar díghalrú ar an láthair leithlisithe agus aon áit bhainteach eile, chomh luath is a oireann tar éis don duine ionfhabhtaithe a bheith imithe ón bhfoirgneamh?
- 25.** Ar cuireadh oiliúint ar na glantóirí maidir le plé le limistéir thruaillithe agus ar dáileadh an TCP cuí orthu? *(Tá sé i gceist oiliúint ar líne a sholáthar don bhfoireann glantacháin. Beidh TCP oiriúnach ar fáil do na scoileanna tríd an bpróiseas náisiúnta fála agus is féidir le scoileanna teacht air sin de réir treorach a bheidh ar fáil go luath)*

Aguisín 8   Seicliosta do Phríomhionadaí na nOibrithe

Seicliosta ceisteanna de réir an phrótacal in Aguisín 3 mar a aontaíodh idir an Roinn agus na comhlachtaí bainistíochta

1. Ar roghnaigh/thogh do chomhghleacaithe ar an bhfoireann tusa agus ar aontaigh tú le príomhoide na scoile gníomhú mar Phríomhionadaí na nOibrithe ar son na scoile, de réir an phróisis *do phríomhionadaí/ithe na n-oibrithe i scoileanna a aontaíodh ar bhonn lárnach agus a fheidhmeofar go háitiúil*).
2. Ar tugadh eolas agus oiliúint duit maidir le ról Príomhionadaí na nOibrithe? (*Tá an tÚSS ag plé faoi láthair le hoiliúint don ról seo*).
3. An bhfuil tú ar bord maidir leis an gcomhairle COVID-19 is déanaí ón Rialtas?
4. An bhfuil tú ar an eolas faoi chomharthaí agus airí COVID-19?
5. An dtuigeann tú scaipeadh an víris?
6. An dtuigeann tú conas is féidir cabhrú chun scaipeadh COVID-19 a chosc?
7. Ar fhéach tú ar an oiliúint ar líne ón Roinn Oideachais agus an dtuigeann tú í agus ar tugadh oiliúint ionduchtúcháin duit sular fhill tú ar an scoil?
8. Ar míníodh duit na bearta rialaithe atá i bhfeidhm anois sa scoil chun riosca a laghdú maidir leat féin agus daoine eile a bheith i mbealach na contúirte ó COVID-19?
9. An bhfuil tú ag cabhrú maidir le do chomhghleacaithe a choimeád ar an eolas leis an gcomhairle is déanaí ón rialtas faoi COVID-19?
10. Ar líon tú an fhoirm um fhilleadh ar an obair COVID-19 agus ar thug tú don scoil í? (*Teimpléad ón ROS um Fhilleadh ar an Obair ar fáil*)
11. An dtuigeann tú na bearta rialaithe atá i bhfeidhm sa scoil chun an riosca a laghdú maidir leat féin agus daoine eile a bheith i mbealach na contúirte ó COVID-19? (*Seicliosta don Bhainistíocht Scoile ar fáil*)
12. Ar son an fhostóra, ar chuaigh an príomhoide i dteagmháil leat nuair a bhí na bearta rialaithe á gcur i bhfeidhm aige? Aontaíodh na bearta rialaithe ar bhonn lárnach idir an Roinn agus na páirtithe oideachais agus déanfar athbhreithniú orthu más gá. Ba chóir comhairliúchán a dhéanamh ag leibhéal scoile má bhíonn gá le haon socrúithe áitiúla ar leith chun an prótacal a chur i bhfeidhm
13. An bhfuil modh cumarsáide rialta agat leis an bpríomhoide agus, má bhaineann le hábhar, le haon duine eile ar a bhfuil freagracht fhoriomlán as an bplean scoile COVID-19?
14. An bhfuil tú ag comhoibriú leis an scoil lena chinntiú go gcoimeádtar na bearta rialaithe úd?

15. An bhfuil eolas cruinn agat ar na riachtanais ghlantacháin a bhfuil gá leo chun traséilliú a sheachaint? *(Tá Seicliosta ar fáil don Ghlantachán agus Díghalrú)*
16. Ar iarradh ort siúl thart agus seiceáil go bhfuil na bearta rialaithe i bhfeidhm is iad á gcoimeád?
17. An bhfuil tú ag tuairisciú go díreach don té ag a bhfuil freagracht iomlán as an bplean scoile COVID-19 maidir le fadhbanna, réimsí neamhghéilliúlachta nó laigí atá feicthe agat?
18. An bhfuil taifead á choimeád agat ar aon fhadhbanna, réimsí neamhghéilliúlachta nó laigí agus an gníomh a tharla chun an scéal a réiteach?
19. An dtuigeann tú cad ba chóir a dhéanamh má thagann comharthaí COVID-19 ar dhuine is iad ar scoil?
20. An bhfuil tú ag comhoibriú leis an scoil maidir le láthair leithlisithe a aithint agus bealach slán go dtí an láthair chéanna? *(Tá seicliosta ar fáil chun plé le cás amhrasta COVID-19)*
21. An gcabhraíonn tú trí mhonatóireacht agus athbhreithniú leis an mbainistíocht a dhéantar ar dhuine a bhfuil comharthaí COVID-19 ag teacht air is é ar scoil?
22. Ach an duine sin a bheith imithe ón scoil, an dtugann tú cúnamh maidir le measúnú ar aon ghníomh riachtanach chun obair leantach a dhéanamh ar an gcás?
23. An gcabhraíonn tú chun an loga teagmhála foirne agus scoláirí a choimeád?
24. Ar cuireadh in iúl duit gur tharla aon athrú ar phleananna éigeandála nó nósanna imeachta garchabharach sa scoil?
25. An mbíonn tú ar fáil ag baill eile foirne chun éisteacht le haon cheisteanna nó moltaí um rialú COVID-19 a bheadh acu?
26. An luann tú na ceisteanna nó moltaí rialaithe úd le Príomhoide na scoile agus an dtugtar aiseolas don bhall/do na baill a d'ardaigh an cheist?
27. An bhfuil a fhios agat gur féidir teacht ar an gclár Folláine le Chléire atá ag Spectrum Life?
28. Ar thug an Príomhoide/bainistíocht scoile na tacaíochtaí duit atá ag dul duit toisc go bhfuil ról agat mar Phríomhionadaí na nOibrithe?
29. Más múinteoir tú, an bhfuair tú an 2 uair a chloig cosanta in aghaidh na seachtaine ó na huaireanta teagmháil ranga, mar a bhforáiltear dó sa phrótacal?
30. Más CRS tú, an bhfuair tú 66 de na "72 uair", mar a bhforáiltear dó sa phrótacal?
31. Más rúnaí nó feighlí scoile tú ar chuir an bhainistíocht scoile athrú ar thosaíochtaí do chuid dualgas chun dóthain am a bheith ann do na dualgais atá ort mar Phríomhionadaí na nOibrithe a comhlíonadh laistigh de do ghnáthuaireanta conartha, mar a bhforáiltear dó sa phrótacal?

Aguisín 9   Seicliosta don Ghlantachán

1. An bhfuil córas i bhfeidhm agat chun teacht ar an gcomhairle sláinte poiblí is déanaí ón Rialtas agus ón Roinn Oideachais agus seiceáil a dhéanamh ina taobh lena chinntiú go scaiptear an t-eolas sin in am trátha ar fhoireann agus scoláirí is go maolaítear cleachtais ghlantacháin de réir na comhairle céanna?
2. An ndearna tú athbhreithniú ar an gcomhairle sláinte ón Lárionad Faire um Chosaint Sláinte d'oscailt sábháilte na scoileanna, go háirithe ***Cuid 5.6 Sláinteachas Comhshaoil?***
3. Ar mhíniú tú an gá atá le córas feabhsaithe glantacháin don bhfoireann agus do na scoláirí?
4. An bhfuil a fhios agat gurb é an córas glantacháin is fearr ná glantóir normálta agus uisce te, éadaí glana, mapaí, gníomh meicniúil mar chuimilt agus glanadh, ansin rinseáil agus triomú?
5. An bhfuil dóthain ábhair ghlantacháin istigh agat chun tacú leis an gcóras feabhsaithe glantacháin?
6. Ar chuir tú traenáil ar fáil don bhfoireann glantacháin don gcóras feabhsaithe glantacháin? (*Tá sé i gceist ag ROS oiliúint ar líne a sholáthar d'fhoireann glantacháin*)
7. An ndearnadh socruithe maidir le boscaí bruscair a fholmhú go rialta ar bhonn sábháilte?
8. An bhfuil cur amach agat ar na roghanna glantacháin do shuímh scoile mar a leagtar amach sa chomhairle ón Lárionad Faire um Chosaint Sláinte do scoileanna maidir le dromchlaí, leithris, fearas glantacháin, TCP agus bainistiú bruscair?
9. An dtuigeann tú go mba chóir gach suíomh scoile a ghlanadh uair sa ló?
10. An bhfuil córas i bhfeidhm chun na dromchlaí seo a leanas, a leagtar lámh orthu go minic, a ghlanadh go rialta?
  - Murlán dorais,
  - Ráillí láimhe
  - Cathaoir/uillinn cathaoireach
  - Spás comónta béilí
  - Doirtil
  - Áiseanna leithris
11. Ar tugadh ábhair ghlantacháin do bhaill fhoirne agus scoláirí chun gur féidir leo a mbinse is láthair oibre féin a ghlanadh?

12. Ar mhíniú tú don bhfoireann gurb iad féin atá freagrach as rudaí pearsanta a bheireann siad isteach is a bheadh idir lámha le linn oibre nó sosa a ghlanadh? M.sh. níor chóir fón póca ná ríomhaire glúine a chur síos ar dhromchla comónta mar caithfear an dromchla a ghlanadh nuair a bhaintear an gléas pearsanta.
13. Ar cuireadh comhairle ar fhoireann agus scoláirí gan rudaí mar chupáin, buidéal, sceanra, pinn a roinnt
14. An bhfuil sceideal scríofa glantacháin réidh lena thabhairt don bhfoireann glantacháin agus san áireamh beidh:
  - Rudaí agus limistéir a bheidh le glanadh
  - Minicíocht an ghlantacháin
  - Na hábhair glantacháin a bheidh le n-úsáid
  - Fearas riachtanach agus modh oibríthe
15. Tá sonraí maidir le glantachán tar éis cás amhrasta COVID-19 i **gCuid 7 den Plean anseo thuas** (*féadfar iad a chur isteach arís anseo má mheastar iad a bheith úsáideach*)
16. Má bhíonn gá le dromchlaí truaillithe a dhíghalrú, an bhfuil córas i bhfeidhm chuige sin i ndiaidh glantacháin?
17. Má dúradh le foireann glantacháin lámhainní a chaitheamh is iad ag glanadh an dtuigeann siad go gcaithfear na lámha a ní go maith le huisce is gallúnach, sula gcuirtear na lámhainní orthu is arís nuair a bhaintear iad?
18. An bhfuil córas i bhfeidhm chun éadaí glanta agus ceirteacha úsáidte a chur de láimh i mála bruscair? *Molann an treoir reatha FSS go gcuirtear bruscar mar earraí glantacháin, ciarsúir 7rl. ó dhuine a raibh COVID-19 á thuar ann i mála dúbailte chun é a stóráil in áit sábháilte go ceann 72 uair a chloig sula gcuirtear amach é sa bhailiúchán ginearálta dramhaíola.*
19. Ar cinntíodh go bhfuil córas i bhfeidhm lena chinntiú go mbíonn fearas glanta mar mhapa agus éadach a úsáidfear arís glan sula n-úsáidtear arís iad?
20. Ar cinntíodh go bhfuil córas i bhfeidhm lena chinntiú go bhfolmhaítear fearas mar bhuicéid is go nglantar iad le tuaslagán úr díghalraithe sula n-úsáidtear arís iad?